

Faanga.

ММ i СВІТ

WE AND THE WORLD

УКРАЇНСЬКИЙ
МАГАЗИН

Nous
et le monde

Revue Ukrainienne

Editor:

M. Kolankiwsky
278 Bathurst St.
Toronto, Ont.
Canada

35 c.

P. 8 ВЕРЕСЕНЬ — SEPTEMBER 1957

Редактор і видавець: Микола Колянківський

Адреса для редакційної й адміністративної кореспонденції (вплата грошей): M. Kolankiowsky, 278 Bathurst St., Toronto, Ont., Canada

З М І С Т :

Не позичайте сірника!
Готи в Україні
Шкода від куріння
Славетна співачка
Зірки на нашому небозводі
Українські кримські вина
Гра за посідання Сходу
Коли я попавсь на гарпуну
Лемко про Лемківщину
Жорж Бернард Шов
Мода на 1958 рік
Апарати для масажу
Сторінка філателіста
Що таке СІСМ?
Баня Романа
Сучасне
Хрестівка

ПРЕДСТАВНИЦТВА

ARGENTINA:
"Peremoha", J. M. Campos 556
San Andres, FCNGBM (Bs. As.)
AUSTRALIA:
Fokshan Library and Book Sup-
ply, 1 Darwon St., Glenroy,
W. 9, Vic.
BELGIQUE:
Ihnat Stachij, Esneux en Liege
BRASIL:
Waldomiro Ostapiw, Cx. postal
653, Ponta Grossa, Parana.
ENGLAND:
S. W. Shewchuk, 78 Kensington
Park Rd., London, W. 11.
FRANCE:
Kolankiowskyj Mykola, 186 Bld.
St. Germain, Paris VI, c.c. 876771
DEUTSCHLAND:
Fr. M. Harabatsch, Muenchen 23,
Gundenlinden St. 13.
VENEZUELA:
Mrs. K. Kolankiowsky, Caracas,
Av. C. Acosta, Edif. Claviere
#16, San Bernardino.

ФОТО НА ОБКЛАДИНЦІ: Торонтонська красуня — українка Мар'яна Ленчак, що вибрана на офіційному конкурсі як "Miss Toronto".
(Photo Studios Steven)

* * *

Річна передплата: для Англії — 25 шіл., Австралії — 30 шіл., для Бельгії — 120 б. фр., для Франції — 1100 фр., для Німеччини — 8 ДМ., для Аргентини й Півд. Америки — 75 арг. пезів, для Півн. Америки, Канади і всіх інших держав — 4 кан. доларів.
Ціна одного числа: 35 центів.

Ціна 1 стор. оголошень: 60 дол., пів стор. — 30 дол., чверть стор. — 15 дол., найменше оголошення фірм — 5 дол.

Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa

Трип

Трип

М И І С В І Т

український магазин

Рік 8

1957

ч. 41

Стефан Лекс

НЕ ПОЗИЧАЙТЕ СІРНИКА!

Вам може видаватися, що позичити сірника на вулиці — то дуже просто. Хто пробував коли-небудь це зробити, запевнить вас, що так воно не є, і присягне, що моя вечірня пригода є правдива.

Я стояв на розі вулиці із цигаркою, яку хотів запалити. Не маючи сірника, я вичекав поки надійшов якийсь порядного вигляду чоловік і звернувся до нього:

— Вибачте, пане, чи були б ви такі добрі позичити мені сірника?

— Сірника? — З приємністю! — Він розіпнув плащ і поліз до кишені камізельки. — Я певний, що маюдесь один, — сказав — можу навіть присягнути, що маю його в долішній кишені, — хоч, чи не мав я його в горішній? — Секунду, прошу зачекати, поки я покладу мої клунки на хідник...

— О, прошу не турбуватися, — відізався я, — це справді не має значення.

— Ніяких турбот, хвилинка і я його знайду. Я певний, щодесь його маю, — продовжував, нишпорячи по кишенях, — але, бачите, це

не є та камізелька, яку я звичайно...

Я побачив, що чоловік почав нервуватись, і тому запротестував:

— Забудьте, якщо це не є та камізелька, яку ви звичайно... Справді я обійдуся.

— Чекайте, чекайте, вже маю його клятого ось тутдесь... Я думаю, він мусить бути разом з годинником. Ні, нема. Чекайте, я подивлюся у плащі. Якби цей дурноватий кравець вмів зробити порядні штани, щоб можна було запхати руку!

Він був дуже розгарячений. Відкинувши свою паличку набік, почав уже допомагати собі зубами. — Це мій проклятий синочок — шипів він — лазить кишенях. Ой, і дістанеться йому сьогодні від мене! Закладаюся, що сірник у моїй задній кишені. Будь ласка, придержайте полу, одна секунда...

— Ні, ні, — запротестував я гаряче, — прошу вас, не завдавайте собі такого клопоту, мені вже непотрібно. Ні, не скидайте плаща, я благаю вас, — не кидайте своїх паперів так у сніг, не

J. BOYKO

Real Estate & Business
Broker

383 Roncesvalles Ave.

Toronto, Ontario

LE. 4-8821

Великий вибір хат, бизнесів
і фармів.

дрить кишені! Прошу, про-
шу вас дуже, — не топчіть
плаща, не наступайте на свої

пакунки. Я не хочу, щоб ви
кляли свого малого хлопчи-
ка з такою люттю. Не рвіть,
не рвіть одягу!...

Чоловік раптом екзальто-
вано вигукнув, висмикуючи
руку з підшивки плаща:

— Вже маю, прошу дуже!
— проголосив він, витягаю-
чи руку під світло ліхтарні.
То була зубочистка!

Піддавшись хвилевому ім-
пульсові, я штовхнув його в
бік проїжджаючого автобу-
су і втік.

Переклад Н. С.

ГЛИБОКА ЗАПАДИНА НА МОРЬСЬКОМУ ДНІ

Геологи Колумбійського університету, досліджуючи протягом п'яти років морське дно в різних місцях світу, виявили западину завширшки 20 миль і завглибшки 2 милі. Вона простягається суцільною лінією на 45 тисяч миль навколо земної кулі. Основна западина тягнеться з півночі на південь уздовж Атлантики приблизно по лінії Грінвіцького меридіану і проходить посередині Атлантичного океану. Далі западина обминає північну частину Африки, а потім роздвоюється на дві вітки. Північна вітка проходить в Аравійському морі, там різко повертає на південь і йде через Бельгійське Конго, Північну Родезію та інші країни Африки. Південна вітка тягнеться на схід через Індійський океан, обминаючи південь Нової Зеландії і перетинаючи південну частину Тихого океану, а біля острова Пасхи роздвоюється. Одна вітка йде до Каліфорнійської затоки, друга — до Магеллянової протоки.

Вчені гадають, що западина утворилась в результаті розриву земної кори. Розміщення вогнищ великої кількості землетрусів у північній і південній частинах Атлантичного океану за останні 40 років точно збігається з місцеположенням западини в ньому.

НАЙБІЛЬШИЙ КАТАЛОГ СВІТУ

Найбільший в історії бібліотекарства каталог має намір видати Бритійський музей. В цьому трьохсоттомному виданні буде скаталоговано 5 мільйонів заголовків. Будуть це назви книжок, що були видані на всіх європейських мовах від початку друкарства (50 років XV століття) до кінця 1955 року.

ГОТИ В УКРАЇНІ

Готи прийшли в Україну в III ст. по Хр. через Волинь з нижньої Висли, де вони мали свій осередок.

Східні готи (остготи) зайняли землі на схід від Дністра та Крим, а західні готи (вестготи) осіли між Дністром і Дунаєм.

Східні готи, разом з герулами завоювали квітучі грецькі колонії: Ольвію, Тирос та інші міста в 251 р. по Хр., а згодом і Боспорську державу з укріпленням містом Пантікакеєю (де нині Керч), що в той час була важливим культурним і торговельним центром для грецьких колоній на берегах Криму. Завоюваннями для своєї безпеки винищували вищі класи підкорених народів (їх назви до нас не дійшли, — знаємо тільки антів та якихось росомонів), і самі займали місце провідної верстви. Жили вони головню по містах. Одним з їх осередків було місто Данапастадир, що лежало при великій ріці, очевидно — Дніпрі.

Готи належали до півномадських, півловецьких індогерманських племен, культура яких стояла нижче хліборобської культури тубільців, — (проф. В. Щербаківський) — але ставши панівною верствою в Україні та завоювавши грецькі колонії і Боспорську державу, вони набули колоніальну грецьку культуру і увійшли в сферу понтієського круга.

Придніпровські і причорноморські майстри, що були обізнані з грецьким мистецтвом, виробляли для них дорогі зброю, а також прикраси із золота, срібла та дорогоцінного каміння.

Під час панування готів, що тривало яких 150 років, розвивалося успішно мистецтво, а в орнаменті, згідно готському смаку, починають появлятися рисунки таких звірят, як барси, леви, леопарди, грифони. Готів не можна уважати авторами цього, згодом названого "готським", мистецтва (готичний стиль). Вони тільки впливали на його розвиток. Опісля вестготи рознесли це мистецтво по інших країнах, де воно розвинулося і залишило глибокі сліди, головню в архітектурі середновіччя.

Проф. Щербаківський висловив здогад, що під впливом готів у нас почала поширюватися індо-германська форма родини, де головою був чоловік, що купував собі жінку.

Культуру готів, крім грецьких впливів, дуже підняла й християнська релігія. Вони вміли писати, користуючись рунічною абеткою, але в IV ст. готський єпископ Ульфїла, який переклав святе письмо на готську мову, створив у придунайському осередку готів нову абетку, взоруючись на грецькому письмі і старих рунах.

Интересно, що значно пізніше цей переклад св. Письма стали еживати варяги-християни у великому Київському князівстві та ті, хто служив у війську царгородських базилевсів. У варяжській мові перекладу св. Письма не було, бо варяги добре розуміли готську мову, що походила з того самого кореня. Частина букв із готської абетки прийнялася в них як знаки власності й родів, і вони дійшли до нас у гербах нашої старовинної шляхти.

У нашій мові залишилася певна кількість слів, взятих з готської мови: князь (кунігас), купівля (каупа), хліб (хлайба), колодець (колдінг), котел (катіла), блюдо (біуда), скот (скатта), лікар (лекі).

У 375 р. по Хр. натиснули з Азії на українські території дикі й жорстокі гунни, які в першу чергу розбили нарід алланів, що жив біля Озівського моря, а опісля напали на східних готів і розгромили їх. Король готів, Германаріх, бачучи загибель своєї квітучої держави, кинувся на свій меч.

Під тиском гунів, західні готи перейшли Дунай і за дозволом Риму осіли на його території — Балканах. Добрі взаємини з Римом у них не наладилися і в 410 році, під проводом свого короля Аларіха, вестготи пішли на Італію і взяли Рим. Аларіх незабаром помер, а його нарід продовжував свій тиск в напрямку південної Франції й Іспанії. Там вони оснували нову державу з головним містом Тулузою.

Рештки східних готів залишилися на схід від Дунаю та в Криму. Згодом, в середині V століття, вони разом з гуннами

брали участь в поході на Європу, під проводом Аттіли.

Про кримських готів говорить автор "Слова о полку Ігоревім". Це найстарша наша згадка про них. Пізніше маємо інтересні свідчення про них від людей, що відвідували Крим. У 1253 році фляманець Рубруквіс був на Кримі і звернув увагу на присутніх там готів, що говорили тевтонською мовою.

Згадує про кримських готів і архієпископ Йоанні де Монтекорвіно в 1305 р., називаючи їх підданими татарського царя. Маємо згадки про них і в генуєнських купців в 1380 р. У 1440 р. баварець Ганс Шільтербергер був у Криму і бачив готів та розмовляв з ними. Згадує, що були вони грецької віри, а говорили "Kuthia Sprache".

Німецький слуга венеційця Йосафата Барбаро, що був з ним на Кримі в середині XV сторіччя, розмовляв з готами і розумів їх.

Поляк Матвій Міховський писав у Кракові в 1517 р., що останні мангупські князі були походження і мови готської (Мангупське князівство знаходилося на половині дороги між Балаклавою і Бахчисараєм).

Волох Спафарій, який був перекладачем турецького султана в 16 ст., каже, що кримські готи мали свого єпископа. Були готи і на Таманському півострові, де мали свою Танагорійську єпископію, а ще й в 879 році на Царгородському Соборі була заснована єпископія Тмутороканська.

В Криму готи замешкували головню гористу, приморську частину півострова, від Сева-

ВЖЕ 15 ВЕРЕСНЯ ВІДБУДЕТЬСЯ

ПРИСУДЖЕННЯ НАГОРОД

за проекти найкращої назви для

ПЕРШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ КОЛЬОНСЬКОЇ ВОДИ

За місяць цей найкращий рідний запах буде вже в продажі під назвою, яку вибере Жюрі з-поміж пропозицій Читачів "Ми і Світ".

Для тих, хто візьме участь в анкеті, визначено три цінні нагороди. Досить надіслати нам відповідь на питання: Як назвати нашу кольонську воду?, — щоб і Ви знайшлись поміж учасниками анкети, стали співтворцями діла, що матиме поважне пропагандивне значення.

Поспішайте, щоб Ваша відповідь не прийшла запізно!

стополя і Балаклави по Чатирдаг і Алвштү.

У 1775 р. християни, що жили в Кримі, нащадки греків і готів, в числі 18.000, переселилися, щоб сколонізувати простори на північ від Озівського моря, куди покликала їх російська влада. Там вони створили

24 колонії і в 1779 р. заснували місто Маріюпіль.

Один мандрівник, який ще в 1774 році бачив на Кримі високих, блакитнооких і руських людей "татів" (так звали там готів), приїхавши в 1793 р. гдруге на Крим, вже не знайшов їхнього сліду.

МЕДИЧНІ НОВИНИ

Лікар Еріксон (США) встановив, що в краплі сльози відбуваються зміни трьох важливих хімічних речовин — ліпозину, глобуліну й альбуміну. За допомогою аналізу сліз можна точно дізнатися про запалення жовчного міхура і суглубів.

На думку Еріксона, аналіза сліз дає лікарській діагностиці серйозний засіб боротьби з різними хворобами.

У Чехословаччині сконструйовано прилад, який дає змогу стежити за змінами в структурі крові і визначити швидкість кровотоку в людини під час складних операцій на легенях, серці й мозку.

ШКОДА ВІД КУРІННЯ

Серед багатьох відомих людству наркотиків одним з найшкідливіших є нікотина, що потрапляє в організм під час куріння тютюну. Можна з цілковитою певністю твердити, що ті люди, які мають звичку курити, були б значно здоровішими, краще почували себе, менше хворіли, якби не вживали тютюну.

Батьківщиною тютюну є Америка. Вперше з курінням познайомились еспанські матроси, які на кораблях Колумба в 1492 році припливли до південних берегів Нового світу. Зійшовши на землю, вони побачили дивну річ: місцеві жителі — індіани втягували через трубку в ніс сизий дим від тліючих на вогні якихось листків і випускали його з рота. Матроси далі спостерігали, як зелені листки рослини після висушування на вогні ставали жовтуватими. Потім їх скручували в трубки і обкладали великим кукурудзяним листком. Таку трубку мексиканські індіани називали "табако".

Про "табако" скоро дізналися і на батьківщині матросів Колумба — в Іспанії. Але еспанці почали називати "табако" не прилад для вдихання диму, який утворювався від горіння

рослини — тютюну, а саму рослину. Згодом це слово міцно увійшло в усі мови світу.

Гадають, що індіанські племена спочатку використовували дим від тютюнового листа як засіб відганяти від себе надокучливих москітів, комарів та інших комах. Але, виявивши одурманюючий вплив тютюнового диму, індіани почали вважати цю рослину чарівною. Згодом тютюн став відігравати певну роль у релігійних церемоніях і обрядах. Перші клуби диму при розкурюванні трубки-люльки направлялись в бік сонця: це було жертвоприношення Манніто — "великому духові життя", який проживав, за уявленням індіанів, на сонці.

Європейські колонізатори швидко зробили тютюн предметом торгівлі. У північних районах Америки вони вимінювали його на дорогоцінні хутра, а в Африці — на золото, слонову кістку і чорних рабів. До Європи спочатку завозили тільки тютюнове листя, а в 1556 році вперше доставили насіння цієї рослини в Португалію, і тут почали розводити тютюн.

Французький посол при португальському дворі Жан Ніко намагався лікувати тютюном

різні пухлини, нариви, захворювання шкіри. Тільки через два з половиною століття хіміки встановили, що в тютюновому листі і насінні міститься речовина, яка шкідливо впливає на організм. Одержану речовину назвали нікотиною (на ім'я французького посла Ніко).

Численні випадки отруєння, що часто закінчувалися навіть смертю для хворої людини, змусили лікарів відмовитися від застосування тютюну як ліків. Але вживання його здоровими людьми для куріння все більше поширювалося. В Європі спочатку тютюн не стільки курили, скільки нюхали і жували. Цікаво, що за Людовика XIV придворна етикетка зобов'язувала нюхати тютюн.

В Росії до тютюну уряд ставився різко негативно. Згідно з указом царя Михайла (1633 р.) за вживання тютюну людей карали: били батогами, відрізали носи і навіть страчували тих, хто кури́в. Такі жорстокі заходи пояснювалися тим, що в містах переважно були дерев'яні будівлі, а куріння тютюну могло викликати виникнення пожеж. Незважаючи на це, Петро I дозволив лондонським купцям завозити тютюн в Росію, а Катерина II навіть зобов'язувала німецьких колоністів розводити тютюн на Україні і в Криму.

Чим же шкідливий для здоров'я тютюн?

В димі, що утворюється під час згоряння тютюну, міститься ряд речовин, що негативно

впливають на організм: це нікотина, нікотіаміна, синильна кислота, окис вуглецю (чадний спирт, оцтова кислота, аміак, газ), сірководень, метиловий ціяністий амоній та ін. Але найбільш шкідлива з них є нікотина. У чистому вигляді вона являє собою гостро пекучу рідину, настільки отруйну, що голуб, вдихаючи повітря, насичене паром нікотини швидко гине. Більше того, дослідями доведено, що одна крапля цієї рідини, прийнята всередину, може вбити велику тварину і навіть людину.

Медицина статистика свідчить, що людина, яка кури́ть протягом тридцяти років, вику́рює близько двохсот тисяч цигарок або сто шістьдесят кілограмів тютюну, у якому міститься вісімсот грамів нікотини. Звичайно, від однієї цигарки людина не вмирає, бо кількість нікотини в ній невелика. Але як вода крапля за краплею точить камінь, так і здоров'я курця під впливом цієї отрути кінець кінцем розпадається.

Лікування хворих на шлунок та виразкову хворобу показує, що дев'ятдесят дев'ять процентів з них становлять курці. Той, хто переставав кури́ти, швидко видужував, і виразка загоювалася без хірургічного втручання. Кожний хворий при цьому додержував певної строгої дієти і режиму харчування. Наведемо один приклад.

Якось до лікаря звернувся молодий інженер С. з скаргами на нудоту, блювоту, біль у

шлунку, голові і серці. При просвічуванні рентгеном у шлунку було виявлено виразку. З бесіди з'ясувалося, що хворий вже кілька років курить, причому іноді по дві пачки цигарок за день. Стан його здоров'я дедалі погіршувався, і він змушений був лягти в лікарню.

Лікування почалося з того, що хворому заборонили курити, бо саме це й було головною причиною його захворювання. Після курсу лікування інженер видужав.

Доведено, що куріння послаблює у людини апетит, притуплює її смакові відчуття. Від постійного подразнення язика тютюновим димом він вкривається жовтуватим-брудним нальотом. В роті у курця завжди відчувається якась гіркота, з'являється часта потреба у кислому чи гострому. Після посиленого виділення слини настає послаблення цього явища і з'являється неприємна сухість у порожнині рота. Горло пересихає, і голос стає хриплим. Губи від нікотини темнішають, стають шорсткими, вкриваються особливим нальотом. Зубна емаль тьміється, в зубах утворюються щипини, куди потрапляють мікроби, руйнуючи їх. Ось чому у курців, як правило, зіпсовані зуби.

Систематично подразнюючи слизову оболонку в роті, куріння створює сприятливі умови для захворювання людини на река губи. Спостереження онкологів показують, що ця тяжка

хвороба найчастіше виникає саме у тих, хто курить люльку.

Куріння завдає людині шкоди не тільки під час безпосереднього куріння, але й тоді, коли вона перебуває в приміщенні, повітря якого насичене тютюновим димом. Крім нікотини, що міститься в цьому димі, в накурених кімнатах завжди накопичується також багато вуглецю — чадного газу, який викликає біль голови і знижує працездатність.

Кілька слів про те, як діє куріння на органи грудної порожнини. Проходячи крізь верхні дихальні шляхи, тютюновий дим подразнює слизову оболонку зіва, дихального горла, бронхів і легень. У результаті в них відбуваються хвороботворні зміни. Зів у курців завжди злегка запалений, тому вони схильні до частих захворювань на ангіну. У бронхах розвивається катаральний стан, який супроводиться кашлем. У тих, що продовжують курити і при бронхіті, виникає стійке розтягнення стінок найдрібніших легневих кульок — альвеол, а це призводить до захворювання самих легенів.

Ще більше зло полягає в тому, що в кров разом з киснем потрапляють нікотина та інші шкідливі речовини. З кров'ю ця отрута розноситься по всьому організмі і надзвичайно шкідливо впливає на всі органи, тканини і клітини.

Куріння дуже шкодить серцеві і кровоносним судинам. Від недостатнього харчування і під

впливом нікотини поступово відбувається так зване переродження серцевого м'язу, внаслідок чого знижується працездатність цього найважливішого для життя органу. Встановлено, що у курців за добу серце робить на 10-15 тисяч скорочень більше, ніж у людини, яка не курить. З'являється неприємне серцебиття, збільшується число серцевих скорочень — замість 65-75 пульс сягає 90-100 і більше за хвилину. Курцям добре знайоме відчуття болю в ділянці серця: це наслідок отруєння його ніотиною.

У медичній практиці існує навіть спеціальна назва хвороби у курців — тютюново-серцева жаба. У них часто бувають серцеві припадки, перебої у ритмічній роботі серця. Цікаво, що такі явища спостерігаються іноді навіть і в некурців, які тільки вдихали тютюновий дим, перебуваючи в дуже накуреному приміщенні.

Тютюновий дим діє на серце подібно до батога: він ніби підхльостує його. Підрахунки показують, що серцевих скорочень, які зробило серце некурця протягом п'ятдесяти років, вистачило б курцеві лише на сорок три роки.

Під впливом нікотини у стінках кровоносних судин відкладається вапно, через що вони втрачають свою гнучкість, еластичність, твердіють, стають ламкими. Просвіт у судинах зменшується, тому вони пропускають крові менше, ніж це потрібно. Такі зміни у крово-

носних судинах називаються склерозом. Склероз насамперед позначається на роботі мозку і серця, оскільки зменшується постачання ім крові. Від склерози судин людина дряхліє, передчасно старіє, її вік скорочується.

Від шкідливого впливу нікотини підвищується кров'яний тиск, який сприяє розвитку гіпертонічної хвороби. При цьому захворюванні людина знає постійного болю голови і запаморочення. Досить припити куріння, і в хворого зникнуть усі ці хворобливі явища.

Особливо шкідливо діє нікотина на нервову систему. Проникаючи в головний мозок, ця отрута викликає серйозні порушення в його нормальній роботі. Запаморочення, нудота, блювота, холодний піт — ознаки того, що нікотина порушила нормальну роботу мозку, розладнала його.

Багато курців без цигарки не можуть працювати, помилково вважаючи, що куріння підви-

РЕСТОРАН П. НАУМЧУКА
VICTORIA GRILL

610-612 Queen St. W.
Toronto, Ont.

для вигоди Клієнтів поширив
своє приміщення.

Смачна їда й пишаний
відпочинок!

щує їх працездатність. Ця хибна думка особливо властива людям розумової праці. Вони так звикають до вживання тютюну, що він на них діє спочатку як збуджувальний засіб. Але незабаром після цього настане занепад енергії, млявість, втома і тому потрібні нові цигарки, нова порція наркотику.

Спостереження свідчать, що під впливом нікотину працездатність людини різко знижується: у неї виникає безсоння, розумові здібності притупляються, пам'ять слабшає.

Ось чому куріння є ворогом розумових здібностей людини, її здоров'я, сприяє передчасному старінню, скорочує життя.

"РІДНЕ СЛОВО БРАТОВІ"

В одному з попередніх випусків нашого журналу ми просили людей доброї волі скласти пожертву на передплату журналу для тих сотень людей, які хочуть його мати, а не мають змоги собі купити. Соромно сказати, що відгукнулось на цей заклик всього кількоро людей.

А листи від тих нещасних далі напливають до нас десятками і просять рідного слова та матеріальної допомоги. Ось уривок одного листа:

"Походжу з воядства Львівського, повіту Любачів. Родина моя перебуває в Україні, я залишився сам у Польщі, від 1947 до 1954, то є сім років, перебував за ґратами. Самі напевно додумаетесь защо. По стільки роках дочекався свободи, яка не була для мене весела. Оженився, жінка з бідної родини. Треба все купити до хати... Дорогі браття, дуже вас прошу, допоможіть мені матеріально, щось з одежі, бо знаю, що те, що у Вас є найгірше, то для мене може бути найкращим. Напевно поблизу Вас перебувають українці, то кожний щось зложить та багато мені допоможе тим, а я Вам буду дуже вдячний... В. К."

Це прикро ствердити, але якщо судити по реакції на наш заклик, прийшлося б написати нашому Землякові, що ми живемо на пустині і не маємо контакту з українською еміграцією.

Адвокат і нотар

Л. В. ЛИТВИН

PHONE: EM 6-7040

575 Queen Street West (над "Аркою") — Toronto, Ont.

СЛАВЕТНА СПІВАЧКА

Усі знамениті оперні театри світу на початку ХХ століття наперебій запрошували на свою сцену славетну українську співачку Соломію Крушельницьку. "Незрівнянна, обдарована величезним голосом з могутнім звуком — то ніжним, то трагічним, п. Крушельницька є, безперечно, однією з найбільших артисток сучасної доби". Так писав французький критик після того, як Крушельницька своїм співом зачарувала Париж. Поруч з Карузо, Шаляпіним, Тіто Руффо і Баттістіні критики всього світу ставили тільки одну жіночу постать — Соломію Крушельницьку.

Італія, яка чула найкращих співців, захоплено зустрічала Крушельницьку. "Неаполь з великим жалем прощається з улюбленою артисткою, яку він так обожнював і якій стільки аплодував", писали італійські газети.

Львів, Краків, Трієст, Одеса, Сант-Яго, Рим, Міляно, Палермо, Александрія, Каїр, Мадрид, Лісбона, Буенос-Айрес і ще багато-багато міст чули спів Крушельницької. В Сант-Яго її закидали білими голубами — у Чілі це є виявом найбільшої похвали і чести. Одесити подарували співачці лавровий вінок та срібну корону, а в Петербурзі їй піднесли величезний букет квітів з написом: "Соломії Крушельницькій — єдиній у світі Джіоконді" (тут співачка виступала в опері

"Джіоконда" і, до речі, співала разом з Баттістіні).

В які б країни не закидала Крушельницьку доля, вона скрізь везла з собою рідні пісні, кожен свій концерт закінчувала українською піснею. Крушельницька тужила за батьківщиною, боліла її боляли, була однодумцем і щирим другом Івана Франка, матеріально підтримувала ту справу, за яку

Соломія Крушельницька в одній із своїх оперних ролей

**С. Крушельницька
і композитор Дж.
Пуччіні**

він боровся — справу національного визволення свого народу.

Репертуар Крушельницької вражає своєю різноманітністю. Тільки у Варшаві вона виступала більш ніж у двадцяти операх.

Друзями Крушельницької були такі знамениті люди, як Карузо, Баттістіні, Шаляпін, Пуччіні та ін. Перебуваючи у Львові, Етель Ліліян Войнич доклала всіх зусиль, щоб познайомитися з Соломією Крушельницькою.

Всі столиці світу гостинно приймали артистку гучної слави, але... їй був заборонений в'їзд у рідний Київ, куди вона завжди так поривалась. Генерал-губернатор Новицький бо-

явся Крушельницької. Він знав погляди співачки, знав, що вона друг Франка.

Є щось легендарного в дружбі Крушельницької з автором опери "Чіо-Чіо-Сан" Джіакомо Пуччіні. Опера "Чіо-Чіо-Сан" була вперше поставлена в мілянському театрі і... "провалилась". Коли всі театри відмовились ставити оперу, коли сам автор зневірився, Крушельницька, глибоко зрозумівши ніжну японку, своєю геніальною грою (один провінціальний театр ризикнув поставити оперу) врятувала "Чіо-Чіо-Сан". І публіка негавала:

— Евіа Пуччіні!

— Евіа Крушельницька!

Автор опери, даруючи Крушельницькій своє фото, з гли-

бокою вдячністю написав на ньому: "Найбільший та найчарівніший Чіо-Чіо-Сан — Джіакомо Пуччіні, Торре, 1904".

Були троянди і лаври на мистецькому шляху Крушельницької. Але скільки зустрічалося колючих тернів, як часто за словами її сестри, дорога артистки в світі йшла над проваллями! Нелегко було досягти Крушельницькій світової слави.

Соломія народилася 23 вересня 1873 р. в сім'ї небагатого сільського священика в с. Білавинцях, Бучацького повіту на Поділлі. Талановита дівчина закінчує в 1893 р. Львівську консерваторію. Вона прагне знань, бо відчуває значення їх. Усе переборолла вона, щоб продовжити свою освіту.

Читала Крушельницька багато, жадібно, часто цілими ночами, оволоділа сьома мовами.

Все це в поєднанні з прекрасними голосовими даними, привабливою зовнішністю, бездоганною грою забезпечувало їй успіх.

В 1939 р. Соломія Крушельницька повертається до Львова і, як професор Львівської державної консерваторії ім. Лисенка, всі сили віддає вихованню молоді.

"...Та ось у сумний осінній день, — згадує львівський композитор Кос-Анатольський, — я стояв над відкритою могилою. Найбільша артистка початку XX століття, гордість великих світових сцен, ця дорога мені і всьому музичному світу людина довела свою велику життєву роллю до кінця, і от прийшов фінал... Я говорив про серце великої артистки, про її дві палкі любові — любов до мистецтва і до рідної землі."

ЗНАЙДЕНО НОВЕ ПЛЕМ'Я

На острові Нова Гвінея в долині поміж горами Мюллер і Каріос виявлено з літака якісь будівлі. Австрійський вчений геолог Сандер вирішив оглянути цю долину. Виявилось, що там живуть люди якогось невідомого досі племені.

ЧОМУ НЕ ПОСПИШАЄТЕ?

Ще тому рік найдешевші картини М. Кричевського можна було набути вже за ціну 30 доларів. Сьогодні вони продаються, починаючи від 50 доларів. Це також ще дуже дешево! Незабаром їх ціна буде куди вища!

А. Сологуб теж сьогодні ще дуже дешевий. Але в нього, — кажуть чужинні критики, — велике майбутнє!

На нічому не зроблено таких грошей, як на вчасному закупні картин!

Відвідуючи Торонто, зайдіть оглянути приватну галерію картин українських малярів у редакції "Ми і Світ", напевно знайдете собі картину, яка прикрасить Вашу хату і свідчитиме краще про Ваш достаток, як "заховані в панчохи" долари.

ЗІРКИ НА НАШОМУ НЕБОЗВОДІ

Ми так мало знаємо про світ, який нас оточує. От, хоча б про зорі, які щонаочі бачимо на нашому небозводі. Наші діди й прадіди вміли краще за нас розказати про той піднебесний світ, про який сьогоднішня наука дає вже такі вичерпні інформації. Занурені в наші земські щоденні речі, ми рідко коли маємо час і бажання поглянути на небо.

А там стільки багато інтересного.

От, хоча б те, що чимало зірок, які ми ще сьогодні бачимо, не існують вже сотні й тисячі років. Їх знищили давно вже могутні експлозії, а світло їхнє ще й досі біжить на землю.

Світло пробігає з головокружньою швидкістю 300.000 кілометрів на секунду, але яка ж повільна ця швидкість, коли порівняти її з безмежними міжпланетними просторами. Щоб добігти з Місяця на Землю, світло потребує всього двох секунд, але зі Сонця, яке віддалене від нас на 149,500.000 кілометрів, воно мандрує 8 хвилин. Щоб добігти до нас з найближчої зірки, світло потребує 4 роки. Так і говориться про цю зірку, що вона віддалена від Землі на 4 світляні роки. В цифрах один світляний рік рівняється 9,460 мільярдам кілометрів. Найкраща з зірок — Сірій віддалена від нас на 9 світляних років. Найдальша зірка в нашій сонячній системі віддалена на 70.000 світляних років. Друга, найближча до на-

шої, зоряна система, — туманність Андромеди, знаходиться на віддалі 750.000 років світла.

Людське око спостерігає на небозводі всього тільки 2.938 зірок. Сила світла найменших з них рівняється силі світла свічки, яку бачимо з віддалі 11 кілометрів. Але через телескоп доброї обсерваторії можна побачити 100 мільйонів звезд. Коли ж око обсерватора заступити вразливою фотоплівкою, то на ній бачимо 2 мільярди зірок на небозводі.

Звізди розложені в небесних просторах не в однакових відступах. Вони творять наче острови, що плавають по океані всесвіту. Ми находимось посередині одного з них, — серед Молочного або Чумацького Шляху. Таких "островів" нараховано досі біля двох мільйонів.

Розложення зірок в обсягу однієї туманности є також нерівномірне. У нашому Чумацькому Шляху є більші й менші концентрації звезд. Ми находимось серед густо "заселеного" простору, бо маємо сім звезд віддалених на менше як 10 років світла і 37 — на менше як 20 світляних років. Середнє віддалення звезд поміж собою є 16 світляних років.

Час-до-часу встановлений порядок порушують сторонні відвідувачі — комети, а також відламки небесних тіл метеори. Обраховано, що кожного року в нашу атмосферу потрапляє 24 мільйони метеорів, які мож-

на спостерегти голим оком. Зустрівши опір повітря, вони переважно негайно спалюються.

Цій номадній групі нашої сонячної системи протисталяються стабільні небесні тіла: планети і сателіти. Досі є відомих 9 планет. Найдальша Плутон, віддалена від Сонця на 5 світляних годин, найближча Меркур — на 3 і пів хвилини.

Якщо хочемо собі уявити розмір і розложення планет, то подумаймо, що Сонце — це куля з проміром 45 сантиметрів. Меркур буде тоді маленьким шротом від рушничі з проміром 1.6 мм, що стоятиме на віддалі 15 метрів. Венус буде горошком з проміром 4 мм на віддалі 35 метрів, Земля дещо більшим горошком на віддалі 50 метрів, а Марс рушничним шротом на віддалі 75 метрів. Дальшу групу наших предметів треба розкласти ще ширше: 5 сантиметрову помаранчу, що уявлятиме собою Юпітера, слід покласти на віддалі 260 метрів, 4 сантиметрову сливу за Сатурна на віддалі 473 метрів, а вкінці дві вишні за Урана і Нептуна на віддалі 960 і 1500 метрів.

А тепер ще кілька слів про кожну з планет:

Меркурій, — з своїми 4.711 кілометрів проміру є найменшою планетою, але разом є він найближчим Сонця (віддалений всього на 45 мільйонів кілометрів). Мряковина, яка його постійно оточує, не дає змоги астрономам обсервувати таємні явища.

Венера. — Вона віддалена від Сонця на 107 мільйонів кілометрів. Незвичайно ясна.

Марс. — Це планета найбільш

фотографована. ЗДА посідають тепер 20.000 різнородних фотографій, СССР — 7.000, Франція також біля тисячі. Промір цього дещо далекого родича Землі має 6.800 кілометрів; від нас він віддалений на 228 мільйонів кілометрів. Марс має двох сателітів — незвичайно малих розмірів: один з проміром 8 кілометрів довжини, а другий — 16 кілометрів. День триває на Марсі приблизно так само довго, як на Землі. Натомість рік має там 687 днів, бо Марсові треба двічі довшого часу, щоб оббігти Сонце. Як і на Землі, є там чотири пори року. Вони не однаково довгі: весна триває 5 місяців, а зима 6. Середня денна температура вносить там 10 ст. Цельсія тепла, а нічна — 60 ст. морозу. Його атмосфера, мабуть, позбавлена кисню. Вона мало густа і тому атмосферичне тиснення там вдесятеро разів менше, як на Землі. Речі важать там тричі менше, як у нас.

Юпітер. — Найбільша з планет нашої сонячної системи. Її промір довгий на 142.000 кілометрів. Крутиться навколо Сонця у віддалі 747 кілометрів. Має біля себе 12 сателітів (місяців).

Сатурн. — Він менше світить, як Юпітер. Світло його олив'яного кольору і тому старовин-

Д-р А. ФЕДИНА

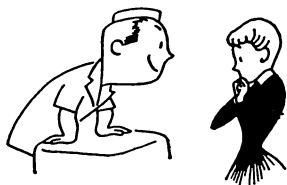
лікар, хірург, акушер

(напроти Вестерн Госпіталю)

386 Bathurst St.

Office: EM. 3-3661

Res.: WA. 1-1905

ІВАН ПАВИЧ

поруцає

**смачні ковбаси, шинки
й вудженини**

**809 Queen St. W.
Toronto, Ont. — EM. 4-0658**

ні люди уважали його нечистою планетою. Сатурн має промір 121.000 кілометрів і віддалений більш як мільярд кілометрів від Сонця. На його поверхні панує великий холод (150 ст. морозу). Це дивна планета. Вона складається з матеріалу легшого від води. Має біля себе 10 сателітів і оточена трьома перстеними. Перстені складаються з міріадів блукаючих обривків та кристалів льоду.

Уран. — Віддалений на приблизно 3 мільярди кілометрів від Сонця, має промір 51.000 кілометрів. Крутиться довкола своєї осі в 10 годинах і 50 хвилинах. Має п'ять сателітів.

Нептун. — Ця планета потребує на один оборот довкола Сонця 164 роки і 280 днів. Її промір — 41.000 кілометрів.

Плютон. — Про цю планету, що віддалена від Сонця на 6 мільярдів кілометрів відомо дуже мало.

Усі ці планети крутяться довкола Сонця, що є віссю нашої системи. Ця вісь, без якої не було б життя на Землі, у формі світла й тепла зуживає фантастичну енергію. Впродовж кожної секунди Сонце "марніє" на 4 мільйони тонн. З його поверхні виринає полум'я, що його язика сягають висоти 700.000 кілометрів. Вчені думають, що Сонце вигасне за 15 мільярдів років.

Земля посідає свого Місяця, що має в промірі 2.500 кілометрів. Його вкрита кратерами поверхня, мабуть, не знає життя.

П. С.

БЕРЕЖУТЬ КНЯЖНУ ПЕРЕД ЖЕНИХАМИ

При брамі королівського замку в Белморал (Шкотія) стійка зупинила молодого чоловіка з Південної Франції, який приїхав, щоб просити королеву-матір про руку її дочки, княжни Маргарети.

Поліційні агенти, не дискутуючи, завели француза до першого корабля і попросили повернутись до своєї сонячної батьківщини.

— Невже у вас нема звичаю просити матір про руку доньки?
— здивувався молодий чоловік.

УКРАЇНСЬКІ КРИМСЬКІ ВИНА

Мальовничий Крим — південна частина розкішної української землі, край щедрого сонячного сяйва і примірного клімату — самою природою призначений для широкого вирощування винограду. Виноградарством тут займалися стародавні таври, греки і римляни колонізатори.

Виноград високо цінили в античному світі. Під час розкопок у районі давнього Херсонеса знайдено плити, що служила основою пам'ятника, на якій було написано: "Народ вшанував статуєю Агасікла, що розмножив виноградники на рівнині".

Природні зони Кримського півострова — приморська, гірська і степова — за своїм рельєфом, геологічно дуже різні: в ряді районів існують своєрідні клімати, або, як їх називають виноградарі, "мікроклімати". Яскраво виражені особливості ґрунтового і температурного характеру послужили для вчених-виноробів підставою для створення науково обґрунтованої системи сорторайонування кримських та інших привізнних виноградних ліз з метою одержання повноцілних вин.

В результаті багаторічних досліджень у цій галузі, для кожної місцевості ще 20 років тому був встановлений асортимент десертних і міцних вин, який налічує в цілому понад тридцять високоякісних марок. У прибережній смугі Криму, від

Ласпі до гори Кагель, стали виробляти переважно десертні вина мускатних сортів, в Алуштинській і Судацькій долині — міцні, типу портьвейнів і мадер, а в південно-західному районі, біля Севастополя — рідкісні столові вина і натуральні виноградні соки.

Степова зона Криму, де посаджено перші тисячі гектарів молодих виноградників, перетворилась у сировинну базу для масового виробництва ординарних (простих) вин і заготівлі столового винограду, що експортується у свіжому вигляді в різні області країни.

Одночасно з сорторайонуванням корінні зміни внесені і в порядок виробництва вин. На виноробних заводах "Массандри" вперше запроваджено закладання марочних вин на довготривалу видержку (тривалістю від трьох до семи років) з одночасною підвищеною технологічною обробкою. Завдяки цьому виробничому режимові комбінат випускає на ринок тільки високоякісні видержані марочні і колекційні вина. Обидва ці заходи сприяли швидкому перетворенню кримських господарств у великі виноградо-виноробні підприємства більш досконалого типу.

Висока якість вин "Массандри" залежить насамперед від характеру кримських ґрунтів. Дальший вплив робить сонце, щодня підвищуючи в ягодах вміст цукру на 0,2—0,5 процен-

1а. Такі рекордні марки вина, як "Мускат білий Лівадія", "Мускат чорний Массандра", "Піно-Грі Ай-Даніль", у сприятливі роки мають до 25-30 і більше процентів цукру проти 8-10 у винах південної Франції.

Таким чином, лікерний вміст у наших десертних винах вдвоє і навіть втриє вищий, ніж у французьких. Крім того наші виноградарі, достатньо витримуючи грона на кущах з метою збільшення цукровості ягід, тим самим створюють умови для досягнення їх повної технологічної стиглості і розкриття у вині найтоншого букету. Французькі винороби не винористовують цих цінних особливостей мускатних сортів, готуючи, порівняно, вина легкого типу.

Массандра здавна є школою виробництва, яка передає свій багатющий досвід іншим виноградним районам.

У шуканні найбільш досконалих методів виробництва винопродукції на заводах "Массандри" розвивається найширша ініціатива в галузі науково-дослідної роботи. В результаті творчої праці виноградарів і виноробів кримський асортимент найближчим часом поповниться новими винами. Це будуть марки "античних вин", які виготовлятимуться з відновлених у Криму забутих сортів винограду епохи давньої Тавриди, на зразок кіпрських і хіосських, що оспівувались ще у "золотому віці".

В центральному заводоуправлінні комбінату "Массандри", розташованому у винятково ма-

льовничій місцевості поблизу Ялти, є старовинна винотека українських і закордонних виробів XVIII, XIX і XX століть. У спеціальних підземних галереях тут тримають десятки тисяч пляшок унікальних вин, які зберегли свої високі якості і протягом тривалого часу набули кристалевої прозорості. На поверхні пляшок лежить наліт пилу, який свідчить про те, що згідно з технологічними правилами видержки до них заборонено доторкатися.

Поруч цього музею вин розміщені величезні галереї виробничого характеру. В їх нішах видержується до мільйона пляшок колекційних вин, з яких щороку випускаються на ринок великі партії. У семи стоп'ятдесятиметрових тунелях, які знаходяться на глибині 53 метрів, на старому заводі і у величезних залах двоповерхового нового заводу "Массандри" зберігаються на видержці високоякісні вина, що виробляються на південному березі. Звідси доставляють винопродукцію найвищих сортів.

Перспективи розвитку комбінату "Массандра" величезні. Перетворення південнобережних плантацій і розширення мускатних насаджень дадуть змогу в три рази збільшити випуск високоякісних десертних вин. До мільйона пляшок щороку зросте виробництво натуральних виноградних соків.

Звичайно, що Україна тепер майже не має змоги розкошуватись своїми винами. Зате ріками вони ллються на московських бенкетах.

С. М.

ГРА ЗА ПОСІДАННЯ СХОДУ

Советські зацікавлення не обмежуються тільки до Близького Сходу, вони не менш заінтересовані також Середнім. Це там перебуває чи не найдавніший східний клієнт СССР — Афганістан.

В другій половині липня побував з візитою в Москві афганістанський король, Могаммед Загір Шаг. Але його візита була тільки одним звеном у довгому ланцюгу обопільних взаємин між Афганістаном і ССРСР.

Договір приязні вони заключили вже 28 лютого 1921 року, а 31 серпня 1926 року скріпили його пактом неагресії.

З вільним світом сполучений Афганістан тільки вузьким проходом Хаїбер, що властиво перебуває під постійним контролем Пакистану і з того приводу поміж урядами в Кабулі і Карачі є безупинні непорозумін-

ня. Натомість советські залізничні шляхи з Центральної Азії пробігають через долину Амударії, що є найдогіднішим і найекономічнішим доступом до Афганістану.

Зовнішня торгівля Арганістану і його економічний розвій майже вповні залежні від СССР.

Советський Союз в останньому часі дуже заінтересувався Афганістаном. Це найкраще ілюструє хроніка подій за останні два роки.

* Зима 1955-56: подорож до Афганістану Булганіна, Хрущова й Мікояна; економічний договір.

* Осінь 1956: візита в Москві афганістанського прем'єр-міністра, Могаммеда Дауда.

* Січень 1957: приїзд Шу ен Ляя до Кабулу.

* Квітень 1957: поїздка Дауда до Праги і Варшави.

Афганістанське село

**В афганістан-
ським містечку
банк урядус на
вулиці**

* Липень 1957: візита короля в Москві.

* Кінець 1957: передбачена подорож Ворошилова і Громика до Кабулу.

Вміжчасі появилсь був у Кабулі також спеціальний висланник през. Айзенгавера, Річарс. Афганістан не без того, щоб прийняти економічну допомогу від ЗДА, але він не хоче покинути своєї політики приязні до Советів, яка теоретично старається будьтоби втримувати нестральність поміж обидвома бльоками. В тому дусі був вистриманий також спільний советсько-афганістанський комунікат з 31 липня ц. р. Були там, одначе, й інші параграфи, де говорилось про "безінтересовну" доставу Советами технічного матеріалу й техніків для експлуатації нафтових джерел,

а також про спільне користування водами долини Аму-Дарії.

Для Пакістану — "паніслямізм"

Советські залицання не обмежуються тільки до Афганістану, який перебуває поза Багдадським договором. СССР недовзначно підлабузнюється також двом членам договору: Пакістанові й Іранові.

Пакістанська паніслямська організація "Джаміет уль-улема" вислала в липні делегацію до Москви, яку прийнято в СССР незвичайно гостинно й сердечно. Президент організації Бадаюнї говорив: "Любов до вас наповнює наші серця. Я благаю Аллаха, щоб дружба поміж пакістанськими мусульманами і советськими ще затіснилась."

Советська політика ясна, —

підважити довіря до прихильної заходів політики пакістанського уряду, розбудивши почуття релігійної солідарності серед народу.

Для Ірану — торговельний транзит

Іран, хоч і є членом Багдадського договору, то в своїй дипломатії й економії він завжди старався втримати рівновагу поміж східним і західним бльокми. Перед двома роками іранський шах був першим володарем, що зложив офіційну візиту в Москві.

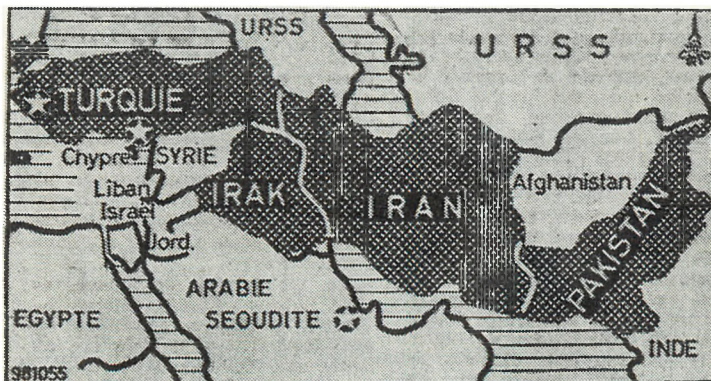
Також в конкретному розвою свого господарства і торгівлі Іран дбайливо використовує офери одної і другої сторони. Але останні советські пропозиції, негайно прийняті в Тегерані, невже вони не нарушили тієї рівноваги?

В червні ц. р. заключено поміж СССР та Іраном договір про транзит. Іран дістав для перевозу своїх товарів залізницями СССР такі полегші в опла-

Прем'єр-міністер Пакістану
Г. Сураварді

ті, що це звільнило його зовсім від потреби користуватися Сузьким каналом. Транспортні

Чорним закреслені держави — члени Багдадського договору, перстень, що його хоче прорвати СССР

Іранський шах

оплати є на 33% нижчі від коштів найпрямішого морського транспорту. Незабаром, після наладження комунікації через кавказький просмик до Чорного моря ці кошти ще обнижать-ся.

Іранський міністер закордонних справ, Ардалян, на пресовій конференції 8 липня, потвердив вправді приналежність Ірану до Багдадського договору, "щоб забезпечити і втримати мир у цій частині світу", але рівночасно він висловив також своє пересвідчення, що "зміни, які зайшли на Кремлі, ще поліпшать взаємини поміж Іраном та СССР."

Совети зумисне толерують такі двобічні ситуації, щоб тягнути користі навіть з тих країн, які ставляться до них крайньо ворожо. Це можна обсервувати в Лівані, який зарахо-

вуючи себе до Заходу, все таки підтримує торговельні зв'язки з СССР (торговельний договір з 1954 року).

Для Єгипту — підводні човни

Під кінець весни американська преса з вдоволенням ствердила що поміж Каїром і Москвою постали розбіжності на економічному тлі. Причин було аж декілька.

Пшениця: Єгиптяни нарікали, що советські транспорти приходили із запізненнями і були не найкращої якості.

Нафта: Советська ропа, занечищена сіркою, псувала єгипетські рафінерії.

Бавовна: СССР купує єгипетську бавовну на те тільки, щоб за дешеву ціну відпродати її своїм сателітам, та дістати за неї дивізи.

Єзет: Совети відмовились платити за переїзд твердою валютою, як цього домагався Єгипет, і платять тільки своїми рублями.

Експерти: Советські експерти й техніки коштують Єгипет надто дорого, бо їм треба платити за советською тарифою в лихварському перерахуванні курсу рубля.

Цемент: СССР не доставив Єгиптові замовленого цементу. Це примусило Єгиптян з великим зусиллям пустити власну продукцію. Але тоді прийшли запізнені советські транспорти і прийшлося припинити свої фабрики, щоб зужити чужий товар.

Здавалось, все це перетягне мірку єгипетської терпеливості, та ось досить було Советам вислати до Александрії три підводні човни, щоб народжена нехіль перемінилася в ентузі-

язм. Вміжчасі назріли інші го-
сподарські пляни й проблеми
і старе забулося.

Єгипет тепер імпортуватиме
сирійську пшеницю, бо йому
це вигідніше. В заміні Сирія
дістане від Єгипту дещо закор-
донних девіз, вторгованих за
бавовну, щоб купити зброю.

Для Сирії — зброя

Спеціалісти обраховують, що
Сирія дістала вже від СССР
зброї на яких 250 мільйонів до-
лярів.

Це напевно не дарунок. Со-
ветські кредити бувають роз-
кладені на довгі реченці, але
їх треба придержуватись. Сума
250 мільйонів доларів — це
гроші, що ними Сирія мала б
змогу заплатити всі свої дер-
жавні видатки на два роки ча-
су. Але сама зброя ще не все:
ще коштуватиме її обслуга, ще
треба будувати аеродроми, до-
роги і т. д.

Обговорюючи витворену си-
туацію, часопис "Сандей Тайм"
доходить до висновку, що "ко-
мусь" залежить на тому, щоб
зруйнувати економічну рівно-
вагу в Сирії і зробити її своїм
васалем.

А Сирія ловиться на вудку,
бо хоче бути модерно озброєна,
бо боїться Ізраїля, бо хоче про-
тиставитись Заходові.

Полк. Саррей — виконавець со-
ветських плянів в Сирії

Сповідні советські концесії
заохочують стягнути щораз
глибше в довги (ось тепер СС-
СР запропонував Сирії позику
400 мільйонів сирійських фун-
тів — біля 100 міл. доларів —
що їх вона має сплатити аж за
десять років!).

**

Це так тільки найгрубшими
мазками зазначені декілька хо-
дів кремлівських шахістів, —
зовсім не прецизно і напевно
не всі.

П. Р.

ЗА БАГАТО ОПЕРАЦІЙ

Гасан Фавці, шляхетний мешканець передмістя Каїра, висту-
пив із судовою скаргою проти місцевого шпиталю, який зробив
три додаткові операції його дружині. Під час одної з них, на-
приклад, винято з живота пацієнтки серветку, яку забув хірург,
оперуючи попереднім разом.

Після всього хірургії відмовлялись випустити з шпиталю па-
цієнтку так довго, поки вона не підписала подяку шпитальному
персоналові за дбайливе піклування.

КОЛИ Я ПОПАВСЬ НА ГАРПУНУ

Ви можете бути довголітнім китоловом і не мати жодного уявлення, а як же почувають себе морські звірята, вцілені гарпуною. Я це дуже добре спробував на собі і нікому б не бажав такого.

Коли ви пробудете три чверті століття на Далекій півночі, вам, напевно, прийдеться зазнати не одну жакливу пригоду. Мені прийшлось ампутувати самому свою власну відморожену ногу, зашивати в сиру тюленячу шкіру розторощену руку. На мене кидалось багато розлючених звірів, у цьому числі й величезний кит. Я попав був до німецького полону, де від мене відібрали дерев'яну ногу, щоб я не міг утекти, хоч я все одно утік, улізши до ящика і забивши отвір гвіздками.

Однаке я ніколи не зазнав такої жорстокої муки, як тоді, коли був попавсь на гарпуну. Та й за ціле життя не пережив більше, ніж під час подорожі, коли ця нещасна пригода сталась.

Почалось це все в лютому 1912 року, коли прийшла була з Європи пошта до торговельного пункту, який заклав я і Кнут Размуссен — двоє непосидючих данців, у північно-

західній Гренландії, назвавши його Тулі. Пошта була з вересня минулого року. З неї ми довідались, що Ейнар Міккельсен, відомий дослідник-географ, вирушив у подорож, щоб перейти вздовж усю Гренландію з півночі, і що, мабуть, прибуде до нашого місця найпізніше в лютому.

Прийшов уже й березень. Тут я кажу до Кнута: "Чи не піти б нам пошукати цього парубка?" Кнут пристав на це, і ми ще завербували до помічі двох ескімосів: мого тестя — Увелюріяка і молодого спритного мисливця — Інукіт-сорка. Після наради, ми вирішили йти в напрямі до Данського фйорду, віддаленого якихсь 700 миль на північний схід від Тулі. Тепер якраз там американці розбудували велику літунську базу.

Тоді, в 1912 році, вирушати до Данського фйорду — це значило: пройти саньми з собаками через гренландський льодовик — величезну плескату баню, що покриває 700.000 кв. миль, на деяких місцях — завгрубшки 8000 футів і з глибокими розколинами по краях. Наскільки мені відомо, перед нами ще ніхто тоді не відваживсь на таке.

Ми взяли 53-х собак, запрягли їх до чотирьох саней і навантажили на них харчів стільки, скільки могли витримати сани. Біжучи на лижах за саньми, ми при великій швидкості доцілили порядного осягу. Часом гнались і по 30 годин без спочинку. За 19 днів ми досягли північного краю льодовика і побачили, що він обривається прямовисною крижаною скелею, приблизно в 100 футів висоти.

Для такої подорожі треба мати з собою компас, хоч ледве чи він тут багато допоміг би. (Через близькість магнетного поля стрілка компасу на півночі відхиляється, — примітка О. Л.). Все ж ми б не відважились вирушати без нього, якби не були забезпечені тим, що я, як дещо досвідчений моряк, міг орудувати секстантом (секстант — кутомір, яким визначають

географічне розташування будь-якого місця, — примітка О. Л.) і сказати точно в кожний момент, де ми є. Але ми не передбачили одного. Я — білявий і тому вразливий на осліплення снігом. На третій або четвертий день мої очі відмовились мені служити.

Коли я заплющував їх, почував ніби хтось мені насипав під повіки піску. Це було нестерпно. Коли ж я намагався відкрити очі, щоб спостерігати довкілля, — я відчував такий страшний біль, ніби хтось пронизував мої очі розжареним лезом.

Незважаючи на це, ми наблизились до місця, куди були намірилися. І ось тепер — ні взад, ні вперед.

Кнут каже: "Тут є щілина, що, здається, йде аж до підніжжя скелі. Когось треба нам

Петер Фройхен — відомий данський дослідник півночі.

Коли він був попав, як розвідчик, підчас II Світової війни в німецький полон, німці, хоч і вважали його "ворогом ч. 1", запропонували йому деякі полегші у в'язниці, якщо дасть слово відмовитись від спроб утекти. Але Фройхен не хотів дати слова і втікав звідусіль, куди тільки його не відправляли та як тільки над ним не наглядали. При втечі німці його переловлювали і посилювали нагляд.

Нарешті, від нього були відібрали дерев'яну ногу і посадили до фортеці. Все ж і там без ноги він дав собі раду і таки втік, про що скупо згадує у цьому оповіданні. Про нього з подивом писала і німецька преса.

На зріст він дуже високий, кремезний, з рудявою довгою бородою (тепер посивілою) — типовий вікінг, "морський вовк". І духово, здається, він зберіг у собі найкращі риси вікінгів, а це — дослідницький дух відкривача нових земель, відвагу, рішучість, чесність. І — як видно з цього оповідання — велику скромність і людяність. — **Примітка О. Л.**

якось спустити вниз, щоб відтіля він знайшов, де б найліпше провести сани з запрягом."

"Я — найміцніший," — сказав я, і це було дійсно так. — "Я спущусь."

Ми зв'язали разом свої лана від гарпун, і на око показалося, що довжина їх вистачить досить до дна кручі. Потім прорубали окрай скелі, щоб можна було закинути лано, і я почав спускатися вниз поміж сліпучими крижаними стінами.

Я обмотав лано навкруги одного стегна так, щоб далось його поступово витягати. Але не вгадав швидкості спуску, яка чим далі, тим більше зростала. Тут це сталося.

Треба сказати, ескімоські гарпуни складаються з двох частин: наконечника, вістря якого не дуже то різниться від ості риболовного гачка, і лана, до якого наконечник прикріплено. Нижче на наконечнику є заглиблення, на яке при влогах накладають насадку гарпуни. Другий кінець наконечника прилягає до сплюсненого лана.

"Чи не ліпше було б зняти це?" — запитав був це перед спуском Кнут, коли він зав'язував вузол.

"Не треба," — відповів йому я. — "Адже при спуску я зможу легко це оминати."

Але при спуску, який обтяжувало ще й моє осліплення снігом, намагання втримати лано в руках, одягнених у рукавиці, забиало всю силу й увагу. Я й не скаменуєвся, як рап-

том відчув, що щось глибоко вп'ялось у стегно.

Ось я й опинився там, зловлений своєю ж власною гарпуною, без змоги вилізти догори чи спуститися додолу. Я крикнув, та це було надаремно: щилиною знизу вгору рвався страшний вітер, а товариші, тримаючи другий кінець лана, були заняті тим, щоб не похованутись на гладкій поверхні і не впасти до безодні. Тож, мабуть, і не почули б крику.

Враз прийшло мені на думку, що ось так само, як тепер я, мусів себе почувати і звір, у той час, коли я, метнувши в нього гарпун, тримаю другий кінець лана, гордий своєю мужністю і вправністю.

На щастя, я тоді зміг зберігти настільки розуму, щоб не борсатись і не витратити марно сил. Переборюючи біль, я почав міркувати, як би то вийти з цього. Пройшла не одна хвилинка. Я спробував помахати й обережно піднятись. Але мокрі шкіряні рукавиці та ще й мокре ховзке лано з тюленьчої шкіри це унеможливлювали. Треба скинути рукавиці. Та чи з великими руками вийде ліпше? Якщо ні, то руки від холоду скоро залякнуться — і що тоді?

Я кинув рукавиці додолу. Піднявсь трохи вище. Тут мені показалося, що можна виграти ще кілька інчів. І в цей момент, коли я був підняв одну руку, — друга ховзнулася, і я впав униз, де був раніше.

Спробував знов, і, підняв-

лано зубами. Тоді, придержуючись одною рукою, другою намагався досягти застрягле вістря гарпуни, щоб дізнатись, чи можна його якось витягнути. Та перешкоджали грубі ведмежі штани. Нарешті, таки вдалось мені схопити рукою відстаючий кінець наконечника.

Тут пронизала інша думка: тютеняча шкіра — міцна, то міцна, але як довго може витримати тонке лано під тиском у розпачі сціплених зубів? Чи вдасться мені звільнитись від гарпуни раніш, ще поки я сам перегризу над собою лано і впаду в крижану могилу?

Уявлення впасти з висоти яких 50 стіп на тверду, як скеля, кригу раптом додало одчайдушності. Я рвонув наконечник — і витяг вістря гарпуни, хай і з м'ясом.

Як-не-як, я таки вив'язався з того і почав продовжувати спускатись. Лано не досягло дна, приблизно на 10-15 футів. Та мені вже ніяк було турбуватись цим.

Я скочив.

Упав на замет відносно м'якого снігу і ліг тут безрухо, забарвлюючи сніг червінню. Я знав, що мої товариші, витягнувши нагору лано, підбіжать на окрай скелі, щоб поглянути вниз. Можливо, — вони за примітять на гарпуні кров і даремно чекаючи, щоб побачити мене, — подумують, що я забився на смерть. Одначе в цей момент я не міг позбавити їх побоювань, бо не мав сили поворожнутись.

Після яких десятих хвилин я, хитаючись, якось виліз на відкрите місце звідки товариші могли мене бачити. Вони стояли на скелі. Я помахав їм рукою та почав розглядатися навкруги за догідним місцем переправи. Ген на сході помітив вузьку смугу, де лід розлився в напрямі берега. Я показав на це місце рукою і знов упав.

Маневруючи запрягом і саньми, мої товариші спустилися зі стрімкого узбіччя, втративши тільки 3-х собак. Ми видобули їхні трупи і з'їли, бо вже не мали жодних запасів. Я, напівпритомний, лежав осторонь на снігу, в той час, як інші вирушили на лови. Вони пішли, і мені здавалось у маячінні, — пішли навіки. Тільки й вистачило в мене сили та духу накрутити два годинники, що їх я з собою носив, замість хронометра.

Коли товариші повернулися, я почав дорікати їм за витрату чотирьох днів. Але вони негайно заспокоїли мене, показавши кістяка мускусного барана, зловленого ними. (Мускусного барана дуже тяжко вполювати: він надзвичайно чуйний і несамовито відважний при скоках зі скелі на скелю, — примітка О. Л.).

Помалу, завдяки їжі, повернулась мені сила. Ми почали шукати будь-якого Міккельзенового сліду, та нічого не знайшли. (Пізніше ми довідалися, що Міккельзен щасливо повернувся до Данії). Одначе тут ще було

багато недослідженого і не взятого на карту обширу, отже ми мали що робити, аж до вересня.

Тоді вниз залишилось було у нас тільки троє саней. Навантаживши їх свіжою бараниною, ми видістались назад на льодовик. Цього разу перехід його забрав 25 днів. Размуссен був поважно захворів, що ускладнило нам подорож. Я ж, вітаючи кожного ранку сонце, все таки зміг вести нашу компанію до місця, де ми могли спуститися з льодовика.

І ось ми вже спустились, щасливі, що втратили лише 7 собак: ми мусіли їх забити і поділитись ними між собою та залишеними собаками. Дістались до місцевості, де мало бути Тулі. Але потрапити до нього не можна було, бо ми опинились на протилежному боці широкої та глибокої затоки. Нічого не залишалось, тільки виходити назад, на льодовик, і добиватися з іншого берега затоки. Ми вже були такі вичерпані, що це забрало нам аж 10

днів і принесло втрату ще чотирьох собак.

Я почував себе гірше, ніж хто-будь інший з нашої компанії. Завжди марою привиджуваюсь, як я лежав у снігу, після насадження на гарпуну. Між іншим, я тоді гадав, що це тривало 4 дні, а в дійсності було тільки три. І ось якийсь один такий короткий вересневий день перекреслив усі мої розрахунки.

Але коли ми, нарешті, побачили перед собою в далечині Тулі, то забули враз біль і всі труднощі подорожі та зупинились, щоб собі погратулювати. Тут я витягнув свою велику несподіванку — трохи тютюну, що мені вдалося зберегти. Зі справжнім героїзмом, Кнут і ескімоси вирішили його залишити, аж поки не прибудемо до пункту.

Коли ж перший ескімос вибіг, щоб зустріти нас, — Іну-кітсорт сказав хвацьки і зовсім доречно:

“Закуримо?”

Переклад О. Лятуринської

ТЕЛЕФОНИ В ПОЇЗДАХ

Західнонімецький часопис “Сігнал унд Драт” повідомляє про цікавий досвід. В поїзді, що курсує по лінії Франкфурт над Майном — Дортмунд влаштовано радіотелефони. Кожний пасажир може сполучитися в поїзді з бажаним абонентом, що живе в будь-якому німецькому місті.

Але це не все. Уявіть собі, що абоненти окремих міст можуть також сполучитися з пасажирами поїзду.

Влаштування радіотелефону, особливо в поїзді далекого слідування, пасажир прийняти з ентузіазмом і часто користуються цією новинкою. Кошт залізничної радіостанції порівняно невеликий.

ЛЕМКО ПРО ЛЕМКІВЩИНУ

Каждого найбільше интересує своя найблизша родина и родна хата, потом його родне село, потом родна околиця, потом родиний край, потом його народ, нація и національна держава, а потом світ і всьо людство.

Родним краєм лемков єст Лемковщина положена в горах Карпатах, на захід от рік Сана і Ужа — по ріку Попрад. Лемковщина — то долгий і узкий пасок, котри прибрал форму самих Карпат. Обшар лемковского краю виносит околo 10.000 км³. Лемковский край, то єден из найкращих країв в Європі, покритий пахучими шпильковими лісами, — ялицом, смереком і сосном, лем частично буком, длатого і повітря свіже і здорове.

Лемки в стари часи, коли народа било меньше, жили дуже долго і би́ли дуже здорови. Як нам відомо лемки жили скромно і бідно, але най нхто не думат, што лемковский край такий бідний.

Если он бідний в урожайну землю, то он богатий в лісі, в пасовиска, а головно в минеральни води і курорти, знани в цілом світі, як Криниця, Жегестов, Бардиов, Висова, Риманов и др.

Но так ліси і пасовиска як і курорти перед другим світовом войном находилися не в руках нашого народа, а в руках держави. Найбілший курорт на Лемковині, то Криница.

Найбілша біда лемків в том,

Лемківська капличка

што край наш оставался найбільше поділеним краєм. Тот край і народ поділений на дві ровни части меж дві держави Польшу і Чехословакию. Тот народ має одну і тоту саму бєсїду, тот сам народний характер, тоти сами обичаї. Народ тот бил дуже років разом в горах Карпатах, лем границя їх ділила. Тепер наши лемки є розшмарени всюди, але тішмєся, што дахто з них тепер верне ся на родну землю.

Ваньо Дзядик

ЖОРЖ БЕРНАРД ШОВ

Довге життя Ж. Б. Шова можна поділити на три фази. У першій фазі (до сорокового року життя) він був відомий як музичний критик і для невеликого кола людей — як прекрасний новеліст. У другій фазі, він виступав переважно як автор комедій. Спочатку його комедій на сцені не ставили, бо вони не були подібні до популярних тоді комедій Пінеро, але згодом навіть театральні директори усвідомили собі, що комедії Шова дуже цікаві.

В молодості, мені здається, Шов мріяв, здобувши собі славу гумориста, щоб з більшим ефектом подати читачам свої поважні твори.

У третій фазі свого життя Шов з'явився як пророк, вимагаючи однакової пошани до святої Жанни Орлеанської, як і до Йосифа Московського.

Я знав його впродовж усіх його трьох фаз. У перших двох поважав його як корисного і потрібного, а в третій зрозумів, що моя повага до нього має межі.

Вперше я почув про Шова у 1890 році від одного французя, який був захоплений його "Квінтесенцією ібсенізму", але зустрів його щойно в 1896 році, коли він приймав участь в націоналістичнім конгресі у Лондоні. Я знав багатьох німецьких делегатів, бо студіював німецьку соц. демократію. Всі вони

здивлялися на Шова як на втілення сатани, — він ніколи не відмовляв собі приємности роздувати вогонь суперечок при кожній дискусії. В тому часі я ще захоплювався ідеєю Шова відірвати британський соціалізм від Маркса. Тоді ще він був дуже несміливий і думаю, що його дотепність, як у більшості гумористів, була розвинута в боротьбі проти ворожих нісенітниць. У тому часі Шов щойно почав писати п'єси. І коли одного разу він прийшов до мого помешкання читати одну з них перед невеликою групою приятелів, він був блідий, схвилюваний, тремтячий і зовсім не нагадував "заказаного типа", що ним він став згодом.

Раз ми з Шовом були замішані у роверовому випадку. Шов почав був тоді вчитися їздити ровером і в'їхав у моє колесо з такою силою, що ним викинуло в повітря та кинуло на землю у віддалі яких двадцять стіп від місця зудару. Я злякався, що це буде передчасним кінцем його кар'єри, але Шов схопився зовсім неушкоджений, сів на свій ровер і поїхав. Мій ровер був розбитий на куски і я мусів повертатися потягом. Потяг був повільний, так що на кожній зупинці Шов з ровером з'являвся на платформі, просував голову у вікно мого купе, і кпив собі. Маю враження, що відпорність,

виявлену в тому випадку, Шов приписував своєму вегетаріанству.

Шов не міг стриматися від частого повторювання своїх улюблених дотепів. Коли він починав розповідати історію самогубства свого дядька, який запхав голову в грубий мішок і затягнув шнур, на обличчі пані Шов з'являвся вираз невимовної нудьги.

Було популярно уважати, що Шов є дуже честилібний і надзвичайно прямолінійний. Згодом, однак, я переконався, що ця опінія не була правильною. Два інциденти переконали мене в цьому. Першим був обід в Лондоні в честь Бергзона, на який Шов був запрошений як аматор, в числі інших професійних філософів. В розмові Шов взявся розробляти філософію Бергзона. Його версія ледве чи була інтересна професіоналістам і тому Бергзон лагідно заважив: "О, ні! Це не зовсім так". Та Шов, зовсім не змішавшись, відповів: "Мій дорогий приятелю, я розумію вашу філософію краще, як ви самі". Великим зусиллям Бергзон опанував свою злість і виставний монолог продовжувався.

Другим інцидентом була зустріч із старшим Масариком, який перебував у Лондоні офіційно і через свого секретаря натякнув, що прийме у себе кількох людей о год. 10-ій, перед урядованнім. Я був одним з них.

Коли я прибув, довідався, що крім мене запрошені були: Шов, Велс і Свіннертон. Усі з'явилися на час, тільки Шов був спізнений на пів години. Увійшовши, Шов попрямував до великого мужа і почав говорити: "Масарик, закордонна політика Чехословаччини є зовсім неправильна". В цьому дусі він продовжував хвилин десять, а після того відразу вийшов, зовсім не чекаючи відповіді Масарика.

Шов, як багато дотепних людей, уважав дотеп рівнорядним розуму. Він потратив обороняти найглупішу ідею так розумно, що його опоненти почувалися дурнями. Раз на обіді в честь Самуеля Батлера я страшенно здивувався, що Шов прийняв як незаперечну правду кожне слово цього мудреця, разом з теоріями, які мали служити за жерти, як от те, що автором Одисеї була жінка.

ЩОРАЗ БІЛЬШЕ ВОДИ В МОРЯХ

Професор Каліфорнійського університету (США) географ Каплан заявив, що протягом найближчих 50—60 років рівень води в морях підніметься щонайменше на 12 метрів, якщо людина не піддасть контролі та не урегулює атмосферичних умов. Професор твердить, що газ, який витворюється внаслідок спалювання великої кількості нафти, вугілля та іншого пального, призводить до зросту температури земної атмосфери, а це сприяє таянню льоду та снігу на півночі.

Далі професор підкреслює, що таке піднесення рівня води в океанах могло б загопити Нью-Йорк, Токіо та значну частину землі. Єдиний спосіб, який дав би змогу уникнути катастрофи, є, на думку Каплана, регулювання людиною атмосфери на землі.

АДВОКАТИ — НОТАРИ

Л. В. Литвин, адв. нотар
575 Queen St. West,
Tel. EM 6-7040

І. Л. З. Гора, адв. нотар
1437 Queen St. West,
Tel. Off. LE 3-1211
Res. Dakville, Victor 5-1215

О. Данкович, адв.
Bay & Richmond Sts.,
Tel. EM 4-4767

ЛІКАРИ

Д-р С. Т. Більські
395 Roncesvalles Ave.,
Tel. LE 3-1613

Д-р А. Федина
386 Bathurst St.,
Tel. Off. EM 3-3661
Res. WA 1-1905

Д-р А. А. Ціглер
76 Roncesvalles Ave.,
Tel. LE 2-3054

КОСМЕТ. САЛЬОН

"Colette"
(О. Колянківська)
552 Queen St. West,
Tel. EM 4-4726

ОБЕЗПЕЧЕННЯ

Я. Онищук і С-ка
(також прод. реальностей)
833 Roncesvalles Ave.,
Tel. LE 4-4241

ПРОДАЖ РЕАЛЬНОСТЕЙ

О. Бойко
383 Roncesvalles Ave.,
Tel. LE 4-8821

Підручний інформатор ТОРОНТО

ХАТНЕ УСТАТКУВАННЯ

Alpha Furniture Co.
735 Queen St. West,
Tel. 3-9637

Empire Furniture
& Appliances Co.
668 Bloor St. West,
Tel. LE 1-4771

New York Furniture Co.
(J. Dichek)
634 Queen St. West,
Tel. EM 3-0519

ЕЛЕКТР. ПРИЛАДДЯ

Monarch Electric Co.
693 Queen St. West,
Tel. EM 3-0963

ЗАЛІЗНІ ТОВАРИ

W. H. Lake Hardware Ltd.
608 Queen St. West,
Tel. EM 3-3129

АЛЮМІН. ДАШКИ

Kool Lite Aluminium
Awning Co.
176 Norseman St.,
Tel. RO 7-1441

НАПРАВА АВТ

Parkway Auto Body Repairs
1974 Dundas St. West,
Tel. LE 1-1227,
Res. BE 1-2830

ПЕЧАТКИ-ДРУКИ

Ontario Stamp & Seal Co.
1693 Dundas St. West,
Tel. LE 1-6211

ІСТОР. ПОРТРЕТИ

Meta
P. O. Box 371, Term. "A"
Toronto, Ont.

ПЕКАРНЯ

The Future Bakery
735 Queen St. West,
Tel. EM 8-4235

М'ЯСНІ ВИРОБИ

I. Pawych
809 Queen St. West,
Tel. EM 4-0658

РЕСТОРАН

Victoria Grill
610-612 Queen St. West.

ФОТОГРАФ

College Studio
499 College St.,
Tel. WA 2-2507

ВИСИЛКА ПАЧОК В УКРАЇНУ

Е. Лопатинський, mgr. фарм.
(пачки і ліки)
Tel. LE 4-5087

ОШАВА

Д-р Микола Остафійчук
лікар
178 Simcoe St. N.,
Tel. RA 5-9921

МОНТРЕАЛЬ

Косметична лабораторія
"Beauty Seal"
1571 Est. rue Beaubien

ТЕЛЕВІЗІЙНА ПЕРЕДАЧА

Романа Мариновича
кожної неділі о год. 11.30 ве-
чора з Бафала — канал 2,
WGR — 184 Barton St.
Buffalo 13 N. Y.
Tel. SU 7115.

РАДІОПРОГРАМА

В. Шарвана
кожного дня
CHVC 1600 K. C.
562 Genesee St.,
Buffalo 4, N. Y.
Phone: MO 7405, RI 7186.

РАДІОПЕРЕДАЧА

Юрія Лаврівського
на хвилі W. W. O. L. — 1120
кожної неділі в год. 8.30-9.45
вранці.

РАДІОСЛУХАЧІ З ЧІКАГО

Слухайте на радіовисильні
ВОПА на хвилях 1490 або
Ф. М. 102,3 радіопересилання
"Голос України"
Понеділок: 7-7.30 вечора —
диктор Р. Дублянця
П'ятниця: 7.30-8.00 вечора —
диктор З. Голубець
Субота: 7-8 вечора —
В. Івашук і Р. Турянська.

МОДА НА 1958 РІК

Осінні ластівки моди вказують вже напрямні, як саме одягатимуться жінки в новому сезоні.

Нова силуетка — це передусім м'які лінії й форма. Довжина спідниць 40 см. від землі. Багато коротких пальт. Плащі з заокругленими раменами. Суконки без поясів, з надутими плечами. Великі манжети. Коміри у височінь, декольте у формі сердець. Довгі обтислі сукні на вечір, але також багато кринолін, як у XVIII ст. Матерії фантазійні. Модний колір зелений.

У багатьох диктаторів моди знаходимо одначе різницю сти-

лю. Наприклад Діор і Меррі Руф дають талію низько, а Манген, Гепм, Карден — високо, інші ж залишають талію на своєму місці.

Нова мода цілковито виганяє: колір жовтий і фіолет; фризюри гладко зачесані назад, величезні капелюхи та надто високі каблукі.

Модні дрібнички: шапки - перуки з вовни й пір'я, величезні діамантові нашійники, сатинові мешти, коралі, уложені у восьми разках, що спадають нижче лінії пояса, золоті або майже білі панчохи, короткі рукавички, різнокольорові облямівки, що прикрашають чорні костюми.

В загальному завтрішня мода допускає дві постаті: одну струнку в обтислих убраннях, другу — молодечу з широкими спідницями. Рамена округлі й широкі, з великими манжетами, але найбільша новина, — це довжина. Спідниці мають накривати коліна, але не мають бути довшими, як лінія, що нею кінчається підкоління.

Вибір матерії гратиме велику роль: в спортовому стилі знайдемо шкоцьку крату величезних, досі небачених розмірів, твиди — гладкі або волонхаті, подібні до ручно прядених, задрукована вовна та велюри гладкі або взористі, вечірні матерії полеретикані сріблом або золотом.

Жольори: як завжди клясичними залишаються чорний, білий та сірий, але домінуючими

буде синій у всіх своїх відтінках, почавши від кольору павиного пір'я, електрик, та новий синій колір, охрещений "орієнтальні ночі". Від синього переход до зеленого. Але зелений не сам по собі, а з домішкою бронзового, — кольору муштарди або й чеколяди. Для оживлення знайдемо багату червоного у всіх його відтінках, від коралевого почавши й кінчаючи на червені "китайського ляку". Пастелевих фарб мало, але зате є нові білі-бежові, або не зовсім білі, а з домішкою блакитного чи срібного, названі "світлами зими".

Костюми: мабуть найбільше вдовольнять кожного, бо довжина жакетів довільна, як кому до вподоби — від найкоротших до тричвертевих і п'ятьчвертевих. Наймоднішими в цьому сезоні будуть блюзковаті накидки, з коміром далеко від шиї, в бедрах обтислі, що їх носитимуть з тісно облягаючими або плісowanими спідничками.

Плащі: вигідні й широкі, звужені тільки вдолині, з футряними комірами або навіть цілі підбиті футрами, щоб носити на два боки.

Сукні на щодень, до праці в бюро, на вихід в місто — можна б поділити на три основні категорії: а) блюзковаті сукні, б) сорочкові: без пояса, з надутими плечами, в) обтислі.

Ввечері можна буде побачити найбільше коротких суконь-кринолін, але будуть також довгі, обтислі, прикрашені френдзлями, блискітками й перлами.

Тепер, знаючи основні напрямні, можна одягнути себе модно й елегантно. **О. В.**

КОСМЕТИЧНИЙ САЛЬОН ТА ПАРФУМЕРІЯ

ОЛЬГИ КОЛЯНКІВСЬКОЇ

в приміщенні фірми

Е. ДУМИН ЛТД.

552 Квін-Вест — ЕМ. 4-4726

поручає

всі роди кремів та парфум.

Представництво

світової французької фірми

"LANCÔME"

У нас можна набути креми та шмінки, пудру і креди до уст великої української фірми з Монреалу

доктора В. А. Ониськова

БЮТИ СІП

Продаж продуктів "4711"

Всі продукти в цінах дуже доступних!

Для товстої шкіри й занециженої маємо дуже добре лікувальне мило з рум'янку.

Окрім всіх продуктів для піддержання краси маємо прекрасні оригінальні французькі парфуми.

В косметичному салоні проводиться плекання лиця, масажі, електроліза, манікюр, педикюр, а також відбуваються усукання бородавок та малі косметичні забіги, які щосереді виконує д-р М. ОСТАФІЙЧУК.

Посередництво у великих косметичних операціях.

КРАСА ЖІНКИ — ЦЕ НАЙБІЛЬШИЙ СКАРБ!
Чому й вам не стати кращою за допомогою виробів

BEAUTY SEAL

д-ра В. А. ОНИСЬКОВА

доктора хімії і члена французького Косметологічного
Товариства в Парижі

Тут ви знайдете різні роди кремів, пудри, молочка, водички для відчищування шкіри, великий вибір кредок до уст та інші шмінки.

До купелі сіль та олива, які зм'ягчують воду й інші косметичні вироби.

Але передусім великий вибір кольонської води та парфум.

Усі ці продукти можна набути в косметичному салоні

„COLETTE“

О. Колянківської при фірмі Е. Думин С-ка
552 Квін Вест — ЕМ 4-4726

Висилка кремів на замовлення.

АПАРАТИ ДЛЯ МАСАЖУ

Кожній жінці потрібна краса. Але щоб бути гарною — треба красу плекати, бо інакше вона зів'яне як квітка. Багато є різnorodних способів плекати красу, а одним з них є масаж. Та, на жаль, за теперішніх умовин не кожний може знайти час на те, щоб регулярно піддаватися масажеві, — а тільки регулярність дає бажані наслідки. Тому сьогодні, завдяки всіляким винаходам, масмо для користування вдома цілий ряд різних апаратів, при допомозі яких можна статися гарною.

Хочемо тут обговорити, як користуватися такими апаратами і на що впливає їхня дія.

Звичайно апарати мають різnorodне застосування і залежно

від того, як вони сконструйовані, їх уживається до масування лица, тіла чи навіть для масажу поодиноких частин тіла — заатакованих якоюсь хворобою. Це т. зв. косметично-медичні апарати. З-поміж цілого їх ряду вибираємо один, що недавно появився в продажі, — модерний, елегантний й зручно побудований, що зветься „МАСУР“. Інтересний він ще й тим, що за віденським патентом продукують його українці в ЗДА. Апаратом для електричного масажу МАСУР легко користуватись навіть самому. Недостаточний і нерегулярний приплив крові в організмі спричинює багато хворіб. Отже таким масажем можна зрівноважити кровообіг й тим самим уникнути багато поганих на-

слідків. Масур має застосування при безлічі різних хворіб, для вигладження зморщок, відпруження й відпочинку.

Цей апарат невеликої форми має 6 різних вкладів, якими масується відповідні місця. Також схуднути можна після регулярного вживання цього апарату; так, напр., після 2-3 тижневого щоденного вживання апарату по 4 хв., як показали досліді, шия може схуднути на 1 інч. Масур має дві шкості: 100 і 50 вібраційних рухів на хвилину. Але ця вібрація є така делікатна, що найнижніша шкіра й найбільш вразливі нерви додатньо реагують на цей масаж. Він легко усуває біль голови, неврастичні болі, допомагає лікувати подагру, ревматизм, болі крижів і хребетного стовпа, атрофію

м'якулів та всі інші недомогання, зв'язані з недосконалою циркуляцією крові. Ще спеціально поручається цей апарат для нездорової й нечистої шкіри, на агне, проти подвійного підборіддя та загального змучення. Ряд лікарів висловили свою опінію про МАСУР й багато з них стосує його у своїй практиці.

Знаємо з досвіду, що будь-яке побите місце треба негайно потерти, помасувати, щоб запобігти синякові, щоб розігнати кров, яка припливає до нього. Масування новим апаратом дає спеціально добрі наслідки через його рівномірне й досконале дрогоання-вібрацію. Кілька-хвилинний масаж приносить полегшу й бажаний успіх.

О. К.

ІНСТИТУТ ЛІКУВАННЯ КНИГИ

За повідомленням журналу "Кур'єр Юнеско", в Римі (Італія) працює інститут лікування книги. Цей науковий заклад працює над відновленням видань, які з різних причин втратили свій первісний вигляд і виявилися непридатними для читання і дальшого зберігання в книгосховищах.

Виятково тонку роботу виконує лабораторія, де розшивають зіпсовані сторінки книжок, вкладають їх у спеціальні рамки та опускають в хімічні розчини. Ці розчини повертають паперові його колишні властивості — еластичність, білий колір тощо.

Особливо пошкоджені примірники фотографують. Їх оригінали заховують у спеціальні сховища, щоб зберегти від дальшого псування, а для роботи використовують фотокопії на повну величину книжки або мікрофільми.

В іншій лабораторії з допомогою спеціального устаткування відновлюють тексти, що вилиняли, а також справжні відбитки печаток та штампів на книжках і документах.

Діяльність мікробіологічної лабораторії присвячена вивченню характеру пошкоджень, що їх завдають книгам бактерії, цвіль і комахи. Хімічна і фізична лабораторії досліджують папір на витривалість і на розрив, знаходять способи його вибілювання і промивання, а також вивчають друкарські фарби.

БАЧВАНСЬКО - БАНЯЛУЦЬКА УКРАЇНА

250 років тому назад, за австрійської цісареві Марії Тереси (1717-1780), в Бачці — урочайній частині Панонії, над Дунаєм, поселилися українські поселенці з Лемківщини. Вони й досі живуть у чисто українських селах і мішаних містечках на лівому березі Дунаю, між Дунаєм і Тисою, і на правому — між Дунаєм і Савою. Лемки, які самі дуже важко асимілюються та радше асимілюють інших, по сьогоднішній день зберегли в Бачці свою назву — "руснаці", свою віру, свій лемківський діалект, звичаї тощо.

Культурним та організаційним осередком для 25.000 бачвансько-срімських українців є Руски Керестур. Там є друкарня, де в їх говірці виходить тижневик "Руске Солово" (ра-

ніше "Рускі новини"), друкуються шкільні підручники, співаники та інші книжки й видання.

Процес сербщення бачвансько-банялуцьких українців позначається все таки вже хочби на поштових штампілях Руского Керестура, Руского Села, чи села Коцур, де Керестур заступлено сербським — Крстур, з місцевости Руске Село — зроблено Руско Село, а з Коцур — Куцур, хоч Руски і Руско пишеться через одне "с".

На переломі XIX і XX сторіч на полудневому заході від Бачки, на вбогій і лісистій хорватській землі колишньої Боснії, над річкою Савою, поселилася друга хвиля української іміграції з Тернопільщини на Поділлі. Осередком цієї 15.000-ої колонії є Принявора і містечко Бая-Лука, де українці творять третину населення. Ця приняворсько-баялуцька вітка зазнала під час останньої війни багато лиха і може тому вона культурно й організаційно слаб-

ONTARIO STAMP & SEAL CO.

(власник: Е. Граб)

УКРАЇНСЬКА ДРУКАРНЯ І МАЙСТЕРНЯ ПЕЧАТОК

виконує добре й дешево всі
роди печаток і друки: візитівки, запрошення, летючки,
комерсійні блякети і т. д.

Toronto 3, Ont. — LE 1-6211
1693 Dundas Street West

ша від бачвансько-срімської, хоч була вона куди свідоміша.

ФІЛАТ. КРИШКИ

Хто цей невідомий? — Шведський філателістичний світ майже постійно репрезентує визначний шведський філателіст д-р Юрій Ф. Менцінський. Пригадується тут прізвище нашого славного оперового співака,

Модеста Менцінського, що так часто співав у Стокгольмській опері. Невже д-р Юрій з походження українець?

Не висока винагорода. — Канада платить за виконання проекту поштової марки графікові тільки 30С дол. Ціна зовсім не висока, коли взяти до уваги всі вимоги, які ставиться до проекту та високий тираж кожної марки.

С. Гела

Історія пісні

"ДЕ ТИ БРОДИШ, МОЯ ДОЛЕ"

Залюбки співаємо цю пісню, але мало хто знає коли й ким вона зложена.

Це одна з найбільш популярних пісень в Україні. Протягом півтораєста років її багато разів передруковували в літературних і музичних збірниках. Недавно і в Києві вона вийшла окремим виданням під таким заголовком: "Де ти бродиш, моя доле? Для двох голосів і фортепіано. Слова і мелодія М. Кропивницького."

А М. Кропивницький її зовсім не склав. Її текст створив і поклав його на музику маловідомий український поет першої половини XIX ст. Степан Писаревський, що жив у Харкові і писав під псевдонімом Стецько Шереперя. Пісня "Моя доля" (такий заголовок вона має в рукописі поета) була створена десь у першому або на початку другого десятиріччя, коли ще Писаревський був студентом Харківської колегії. Тоді ж її співав і сам автор, про що згадує в одному з студентських жартівливих віршів.

Пісня вже на початку XIX ст. стала широко відомою і в 1827 році була надрукована в збірнику народних пісень, упорядкованому і виданому М. Максимовичем. Авторський текст був опублікований в опереті "Купала на Івана", що вийшла в Харкові 1840 року (в рік народження М. Кропивницького). Згодом тільки тому, що рукописний текст був знайдений в архіві П. Гулака-Артемовського, дехто (Д. Багалій) приписував її Гулаку-Артемовському. Інші, на основі того, що М. Кропивницький увів цю пісню до оперети "Вій", приписували авторство слів і музики Кропивницькому.

Григорій Нудьга

ЩО TAKE CISM?

CISM — Conseil International du Sport Militaire, — це військова спортова організація на терені Європи, що має за завдання дорогою спортових взаємин ширити порозуміння поміж народами. Ця організація, що у вужчому розумінні являє собою окремий Футбольний Союз, — постала після другої світової війни у Берліні, з ініціятиви начального командування альянтських збройних сил. Сьогодні вона охоплює собою 19 різних націй, а саме: ЗДА, Туреччину, Голландію, Си-

рію, Швецію, Пакістан, Люксембург, Італію, Ірак, Грецію, Францію, Єгипет, Бельгію, Аргентину, Португалію, Ліван, Бразилію, Норвегію та Іспанію. Кожна з них користується певними членськими привілеями та має право брати участь у річному турнірі CISM-у.

Рівень гри військових дружин різний, залежно від ступеня популярності футболу в поодиноких країнах та від якості їхніх змагунів. Напр., минулого року Туреччина уважалася одною з найсильніших ко-

Американський генерал Клерк вручає нашому Юркові Кашубі футбольний трофей

Футбольна репрезентація американської армії під час тренінгу. В другому ряді стоїть п'ятий зправа воротар-українець, Юрко Кашуба.

манд, маючи в своєму складі аж п'ять інтернаціоналів (гравців, що виступали раніше на між-державних змаганнях). Одинок з найслабших, але найбільш поступових команд, є одинадцятка ЗДА. Американці свідомі великого значення футболу поза межами їхньої країни, зорганізували по своїх базах понад 1000 футбольних дружин, з яких щороку вибирають репрезентацію на мистецтва СІСМ-у.

Впродовж останніх двох років у репрезентації збройних сил ЗДА виступав тільки один змагун-українець, а саме Юрій Кашуба з Чикаго, колишній воротар юніорів "Левів", що в 1952 році здобули мистецтво

Америки. За час свого побуту в армії "дядька Сема", йому пощастило здобути низку футбольних трофеїв, з яких один вручив йому начальний командант американської 7 армії, генерал Клерк.

Не є це жодною тайною, що т. зв. футбольні вибранці втілюються у війську незвичайними привілеями та піклуванням і мають змогу весь час присвячувати інтенсивним тренінгам під наглядом фахових сил. Для них побудовано в Європі окремі табори (один з них знаходиться в Мюнхені), де виховується майбутній футбольний авангард.

BAGNA ROMANA

Італійський фронт над Сочею (по нім. — Ізонцо). Який же ж він був неприємний своєю мертвечиною. Крім гір з голого, аж почорнілого від сонячної жарі каміння, око не могло знайти ніякого іншого спочинку під час воєнної передишки.

Окопи були викуті в камені і заслонені від ворога міхами, повними піску. Мужва сиділа в шутрі й поросі у скельних норах і тільки стежі серед мертвої тиші зорким оком старались доглянути порухи противника. Жара від розпеченого каміння була влітку несаможита. І не багато допомагали вентилятори, що працювали день і ніч. Дошкулювала нам також недостача води і харчів, що їх доведено несистематично. Вся доставка відбувалася ночами і то віслюками, яких сірий колір зливався з оточенням. Але інколи осел заревів і тоді вже ворог не щадив у той бік пострілів. Не обходилося тоді без вбитих і поранених. Це була довга позиційна війна і ворожа артилерія вже напам'ять знала всі дороги, якими йшли доставки, та обстрілювала їх ногами, ясно освітлюючи терен ракетами та прожекторами.

Недалеко, за фронтом, стояв великий будинок "Баня Романа" (римська лазня), що була вже дещо нищена ворожими пострілами. Але було там декілька кімнат, які ще трималися купки.

Того дня сонце пекло немилосердно. На фронті було тихо, отже я вирішив піти й викупатися, взявши відпустку в команданта. Підійшов під будинок, він стояв німий, наче заворожений. Скинув таки на подвір'ю мундир і тільки в білизні скочив до лазнички. Яка це була насолода для мене, який давно вже не бачив води! Мимохіть пригадалися староримські аристократи. Може саме сюди вів цісар Траян свої когорти на підбій північних народів? Може тут купалися горді римські патриції, ідучи з Альп? Згадався і бистрий Прут.. Куди ж цій купелі рівнятися до чистих, мов сльоза прозорих, прутських вод!

Та нараз перервав мої думки і мрії гук ворожої артилерії. Десь поблизу падали стрільня. Я вискочив миттю з ванни, надягнув білизну і до свого мундиру на подвір'ї. Глип, а там тільки вирва та порозкидані клапти матерії. Вороже стрільно попало саме в мої речі!

У самій тільки білизні, під регіт фронтових товаришів, я повертався до окопів.

Так помстились духи патриціїв і їхній далекий нащадок ген. Кадернах (італійський головно-командуючий) на запарошеному воякові, синові далекого Покуття, що посмів купатися в їхній бані!

С. Фодчук

ХОРОБРИЙ ЗАЄЦЬ

Я любив гуляти по лугах і лісах над Прутом і Черемошем, спостерігаючи життя рослин і диких тварин.

Одного разу, тікаючи від орла, заєць сховався під кущ. От, здається, дужий птах схопить свою здобич. Заєць хитро маневрує, бігає круг куща, то плигає аж в середину його. Орел нічого не може зробити — крила заважають. Нарешті, ця гра, видно, хижаків набридла, він склав крила і стрибнув у кущ на зайця. Що там було — я не бачив. Але через кілька секунд орел злетів на кущ, тріпонував крилами і піднявся в повітря.

Заєць, мабуть, вирішив, що поєдинок переможно закінчився, і пострибав від куща. Та не встиг він відбігти 50—60 метрів, як орел каменем кинувся на свою жертву. Заєць перевернувся на спину і почав відбиватися передніми й задніми лапами. Боротьба тривала, мабуть, з хвилину. Орел, певно, ударив його дзьобом або подряпав пазурями. Від болю заєць так сильно штовхнув орла задніми лапами, що той полетів шкереберть метрів на два. Поки я добіг до місця сутички, заєць

був уже на другому кінці луку, а орел — високо в повітрі.

І. Гнатюк

ЯСЕНЕЦЬ

На цю дивну рослину ми потрапили в горах Тянь-Шаню. Небо було чисте й прозоре. В густій траві цвірічали коники. Пахло тяншанською сріблястою сосною і альпійськими квітами.

Ми з товаришем пішли збирати малини. Поласувавши ягодами, закурили. Мій товариш шпурнув сірника у кущі. Раптом вони спалахнули. Ми кинулись гасити вогонь. Та переляк був даремний: вогонь погас так само раптово, як і спалахнув.

В чому річ?

Ми підійшли ближче і почали оглядати довгі стебла кущів, потім широко пористі листочки і великі білі й рожеві квіти.

Виявилось, що весь кущ густо вкритий рудими залозками. У стеку вони інтенсивно виділяють ефірну пару, яка легко спалахує від сірника, і зразу ж гасне, але слідів од вогню не залишається. Згодом знайомі ботаніки розповіли нам, що загадкозний кущ зветься ясенцем або неспалимою купиною чи турецьким сонцем.

І. Ворончук

КАВЧУКОВІ ШЛЯХИ

Як відомо, для покриття поверхні шляхів використовується бетон, асфальт, каміння, пісок. Недавно оголошено цікаве повідомлення, що в США та в Англії деякі шляхи покрито кавчуком. Практичне застосування кавчуку при покритті шляхів розпочато після успішних лабораторійних дослідів, які довели, що суміш кавчуку з бітумом добре витримує коливання температури, не дає щілин і менше, ніж звичайний асфальт, стирає гуми на колесах.

ЩОМІСЯЧНИЙ

КОНКУРС "МИ І СВІТ"

Починаючи з цим випуском "Ми і Світ", у кожному номері буде поміщено три питання, відповідь на які слід надіслати до нашої редакції. Участь у конкурсі можуть брати всі, — без огляду на те, чи хтось передплачує наш журнал.

Дві найкращі відповіді будуть завжди премійовані двома грошовими нагородами: 1 нагорода — 15 дол., друга нагорода — 5 доларів.

Нагороди для кожного випуску уфундовує наша широко відома фірма — магазин хатнього устаткування

ALPHA FURNITURE CO.

735 Квін Ст. Вест, — Тел. ЕМ 3-9637 — Торонто, Онт.

УВАГА! НАШІ ПЕРШІ ТРИ ПИТАННЯ:

1. Хто був автором тексту до популярної пісні "Верховино, свідку ти наш..."?
2. Хто перший в новій українській історії на зах. українських землях видвигнув потребу змагати до створення української соборної самостійної держави, в склад якої увійшла б також Галичина?
3. Як звалась мережа українських кооператив на Буковині в період перед першою світовою війною та в перші повоєнні роки?

ОСТАННІЙ ДЕНЬ НАДСИЛАННЯ ВІДПОВІДІ: 20 ЖОВТНЯ
Ц. Р. РЕЗУЛЬТАТ ВЕРЕСНЕВОГО КОНКУРСУ БУДЕ ПОДАНИЙ
У ЛИСТОПАДОВОМУ ЧИСЛІ "МИ І СВІТ".

СУЧАСНЕ

УКРАЇНА

Лавреати конкурсу. — У літературному конкурсі, присвяченому Всесоюзному фестивалю молоді признано перші премії: Дмитрові Павличкові за збірку поезій "Моя земля", Тамарі Коломиєць за збірку поезій "Проліски" й Іванові Рядченкові за його російську збірку поезій (данина "старшому братові"). Павличко і Коломиєць — це молоді лірики, що почали друкуватись щойно кілька років тому.

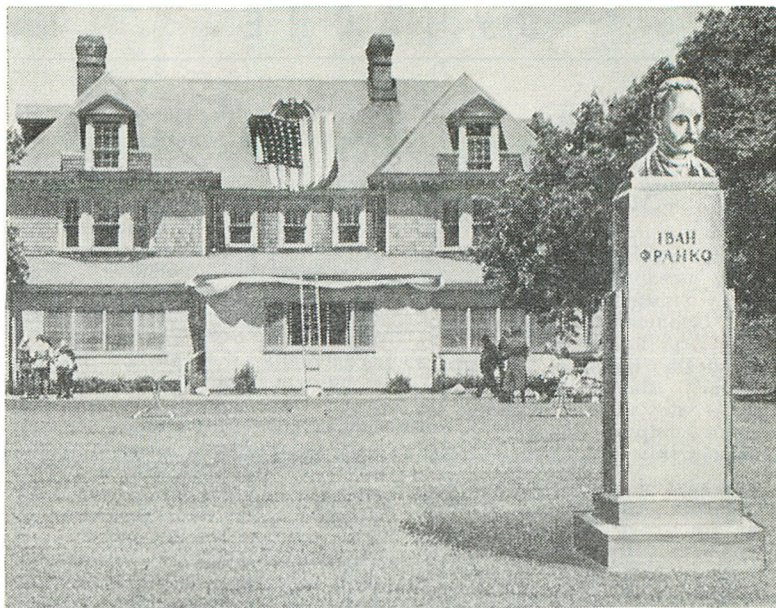
Виставка фламандських і голландських мистців. — У Харкові відбулась виставка картин і гравюр фламандських і голландських мистців з фондів ленинградського Ермітажу. Виставлено твори Рубенса і його послідовників, а також Ван Верандаля, де Рінга, Вікторса, Моленара та інших. Як пише преса, виставка викликала жвавий інтерес у харків'ян.

Збагачується музей М. Коцюбинського. — Музей М. Коцюбинського в Чернігові щоразу збагачується новими експонатами. Недавно передано музеєві ручку, якою писав письменник, картину невідомої жінки, що висіла в хаті Коцюбинських, поштову листівку, написану Коцюбинським з села Криворівні, картину-гобелен "Гроза", що колись висіла у вітальні, великий настінний годинник, старовинне дзеркало, скатерть, коректуру оповідання "Тіні забутих предків" та інші речі.

Рівенські "грамотії". — На центральних вулицях міста Рівне недавно були розклеєні оголошення: "В кінотеатрі імені Шевченко демонструється кінофільм "Велике начало". А ще раніше повідомлялось, що демонструється кінофільм "Вона нас кохає". Мішанина російських і українських слів стала постійною ознакою рівенських оголошень і вивісок. Давайте пройдемо по центральній вулиці. Ось красується вивіска: "Майстерня по ремонту швейних та пишущих машин, радіоприймачів". Через кілька кроків можна прочитати "Аптека дежурна"... Та найцікавіше з цієї новинки то те, що вся вона буква в букву, з підкресленням виключно, передрукована з київської "Літературної газети" (2 серпня 1957).

Демонстрація проукраїнських симпатій на фестивалі в Москві. — Українську делегацію на московському фестивалі демонстраційно тепло витали й прощали делегати з несовєтських країв. "Коли після концерту і театрів від'їжджали автобуси з делегатами, — пише репортер "Літ. Газети", — то з одного, то з другого боку гукали: Лонг лайф Україна! — по англійському. — "Ес лебе Україна!" — по німецькому.

Велику групу загальної радянської делегації складали українські спортсмени — близько 70 хлопців і дівчат. В основному заслужені майстри спорту — одесит А. Закржевський (волейбол), киянин І. Тищенко (во-

Один з будинків оселі Українського Робітничого Союзу в Глен Спей; на першому пляні пам'ятник І. Франка.

лейбол), В. Юрченко (водне поло), гімнасти Л. Латиніна, М. Рибалка з Харкова та інші. Представників України можна було бачити в човнових перегонах, в змаганнях з легкої атлетики, у збірній футбольній команді.

ЕМІГРАЦІЯ

Закінчується сезон в Глен Спей. — Союзовим здвигом і вересня закінчується сезон на оселі Українського Робітничого Союзу в Глен Спей, в горах Кетскіл (70 миль від Нью-Йорку). Оселя — як інформувє її

управитель д-р Роман Ричок — приміщує нараз 150 гостей і понад 100 дітей. Серед мальовничих гір, що доходять до 4.000 стіп висоти, приміщені будинки, спортові площі, власне просторе озеро, тощо. Теперішня вартість оселі — біля 250.000 дол. Все літо відбуваються там всякого роду українські культурно-мистецькі імпрези: виступи хорів, співаків, музик, письменників, танцювальні вечори, свята, курси і т. д. Багато уваги присвячується зокрема дитячій вакаційній оселі (управитель: д-р Никифор Гірняк). Особливо величаво пройшло в

цьому році свято відкриття на оселі пам'ятника Іванові Франкові (долота Сергія Литвиненка), на яке з'їхались тисячі українців з ближчих і дальших українських центрів.

Посвячення музею й архіву в Мондері (Альберта). — 28 липня ц. р. відбулося врочисте відкриття і посвячення музею й архіву оо. Василян у Мондері, який постав головню старанням о. Йосафата Жана ЧСВВ, що передав там свої прецінні музейні збірки з України (рукописи, від ХУ ст. починаючи, старовинні мистецькі предмети, медалі, нумізматику, велика збірка поштових марок і т. д.).

Ювілейна пластова зустріч. — На "Пластовій Січі" поблизу

Грефтону (Онтеріо, Канада) відбулася в днях 2-4 серпня ц. р. зустріч пластунів, що нею вони відзначили 45 років існування своєї організації. З'їхалось біля 1200 пластунів і пластунок з Канади і ЗДА та понад дві тисячі гостей. З Європи прибув основник Пласту, проф. Ол. Тисовський, і делегат від тамошніх пласт. організацій, д-р Атанас Фіголь. На терені оселі постало ціле село шатер (понад 150). Прибув також "начальний пластун" — проф. Северин Левицький. Командантом зустрічі був інж. Омелян Тарнавський. Три дні були заповнені багатою програмою, показами справності і вмілости, ревіями народної ноші (була також влаштована окрема вистав-

Три пластові провідники під час Ювіл. Зустрічі: д-р О. Бойчук, голова Гол. Пластової Ради, проф. О. Тисовський — основник Пласту і начальний пластун проф. С. Левицький.

НА ШЛЯХУ ЖИТТЯ

Померла. — Ольга Күзелева, 74, дружина сл. п. Зенона Күзелі, голови НТШ й КоДУС, відомого вченого і громадського діяча.

Помер. — Петро Певний, 69, діяч УНР, кол. посол до польського сейму, кол. сусп.-політичний діяч на Волині.

Помер. — Д-р Олександр Зарвінський, відомий лікар і кол. громадський діяч у Львові (14 липня).

Одружились. — Мирон Мончак з Богданною, дочкою о. Івана і Дарії Гаврилюків в Монтреалі (13 липня).

Одружились. — Олег Ратич (син Ганни Дмитерко, кол. воєнка УСС-ів) інженер-хемік, та Іванка Мірчук, д-р філософії, відома молода діячка, донька професора і кол. ректора УВУ (15 червня).

Народилася. — Богданна, друга дочка п. Олени й д-ра Осипа Бойка, відомого підприємця й видавця часопису "Вільне Слово" в Торонті (19 серпня).

ка народного мистецтва), ватрами тощо. В рямцях зустрічі відбулись польові богослуження українсько-католицьке (єпископ Торонта Преосв. Кир Ісидор Борецький) і православне (Впреп. о. прот. В. Вишиван), а також дефіляда пластових відділів перед почесними гостями і пластовою командою. На терені зустрічі діяв свій поштовий уряд (кер. Ст. Гела), що наліплював на листи, побіч марок державної пошти, також спеціальну ювілейну пласт. марку.

КАНАДА

Вибори в наступному році. — Канадійський міністер публічних робіт, Говард Грін, висловив приватну думку, що нові парляментарні вибори відбудуться ще перед липнем 1958 року. Були б відбулися цієї осені, коли б не рішення королеви прибути на відкриття парляментарної сесії.

Індіанський "пов-вов". — У Норт-Кінгстоні (Род Айленд) відбулася річна зустріч представників дев'ятох індіанських племен. Це був 21 "пов-вов" Федерації індіан Америки. Серед різних церемоній, в барвистих індіанських одягах, виконувано автентичні воєнні танці, закурювано "люльку миру" і т. д. Проводив зустріччю Бріт Каное, могокв із Кавгнаваги біля Монтреалу.

43% канадійців не вміють плавати. — Анкета виявила, що тільки 57% канадійців плавають (68% чоловіків і 45% жінок), а з того тільки 9% чоловіків і 3% жінок плавають добре.

Кількість населення. — За останній рік населення Канади побільшилося на 508.000 мешканців. Це найбільший ріст в історії Канади. На 1 червня ц. р. Канада мала 16.589.000 мешканців.

ЗДА

Афера Глака. — Чимало шуму і злосливо-іронічних коментарів викликала номінація американським амбасадором на Цейлоні М. Глака, багатого годівця коней. Він не тільки не має кваліфікацій для диплома-

Амбасадор Глак

тичної праці, але й надобавок признався публічно, що ніколи не чув прізвиська Соломона Бандаранаїке (прем'єр - міністра Цейлону) і що не потрапить вимовити імени індійського прем'єра Неру та вперше чує про те, що Об'єднані Нації осудили СССР за кровопролиття в Угорщині. Хоч през. Айзенгавер заявив категорично, що Глака визначено амбасадором, бо він посідає потрібні кваліфікації, то преса пише, що мотив був інший: Глак пожертвував поважні суми грошей на цілі республіканської партії під час виборчої кампанії!

Американська авіація. — Вступаючи в першу світову війну,

ЗДА мали 142 літаки із 131 старшиною і 1000 рядовиками. При кінці війни, в 1918 році, вони вже мали 740 літаків і понад 2500 літунів. В другу світову війну вони вступали з 12.000 літаків, 23.000 офіцерів і 16.000 кадетів. При кінці війни, в 1945 році, ЗДА мали понад 80.000 літаків. Тепер, переорганізоване і вивінуване найновішими здобутками військової техніки американське літунство спроможне досягти ворога в швидкому часі на кожному пункті земної кулі. На початку цього року три американські суперфортеці B-52 вчинили без зупинки рейд довкола землі, пролетівши 24.325 миль впродовж 43 годин і 16 хвилин.

Де поділася бомба? — Командування американської військової фльоти повідомило, що в червні ц. р. один з американських літаків, зазнавши дефекту машин, скинув під час нічних вправ незаряджену атомову бомбу, яка в ніякому випадку не могла експлодувати. Опісля літун, залишивши літака на загибель, вискочив на парашуті. Не було б у цій історії нічого незвичайного, коли б не те, що наступного дня ніде не знайдемо скинутої бомби. Командування погодилося з тим, що, мабуть, вона зарилася глибоко в морському дні. Не можливо, — кажуть, — щоб натрапив на неї советський підводний човен, без кооперації когось з обслуги літака. Та чи є певність, що такої кооперації не було?

Нові ракети. — Кермована на віддаль ракета "Наваго" успішно відбула свій перший літ, пролетівши 400 кілометрів на висоті 22.000 метрів зі швид-

кістю 2.560 кілометрів. — Іншу ракету вистрілено на висоту 650 кілометрів. Встоявшись тамошньому холодові і горячі, вона знову впала на землю, поблизу місця вистрілу.

Німка - шпигунка. — Багатий американський фільмовий підгриємець, Борис Мороз, який, служачи американській розвідці, 12 років грав ролю советського шпигуна, зложив перед сенатською слідчою комісією незвичайно сенсаційне звідомлення. Він знав маску цойно після того, як перед Советами зрадила його шпигунка Марта Дод-Штерн, дочка колишнього німецького амбасадора в ЗДА. Шпигунці пошастило вмiжчасі втекти з чоловіком до Праги, захопивши перед тим з Америки своє півмільйонове багатство. — Мороз сказав, що 55 великих американських торговельних компаній є під впливами СССР, що другий секретар американської амбасади в Празі й один з службовиків американської розвідки в Німеччині були советськими шпигунами, що один шпигун стоїть у проводі альянтського контрольного уряду у Відні, а другий (національності не зрадив) є делегатом в організації Об'єднаних Націй.

БРАЗИЛІЯ

Рандеву професора з "літаючою тарілкою". — Відомий і всіма шанований професор римського права на університеті в Сантос, Й. де Фрейтас Гімарес, сказав, що він на запрошення п'ятох людей в жовтих скафандрах, з довгим руським волоссям на голові, від-

був подорож "літаючою тарілкою" і що його запрошено зробити ще одну міжпланетарну прогулянку. Тут він зрадив коли і в якому місці має рандеву з мешканцями всесвіту. В означеній годині зібралося на вказаному місці чимало людей, до пресових кореспондентів включно, але ні тарілка, ні професор не з'явилися. Згодом він вияснив, що родина спротивилась його авантюричним пригодам. Дехто каже, що "літаюча тарілка" пролетіла з великою швидкістю над місцем зустрічі, але не затрималась.

АНГЛІЯ

Критикують королеву. — Молодий англійський лорд Альтрінчем виступив з гострою критикою королеви і її дорадників, про яких сказав, що "краще було б, коли б вони зайнялися самим тільки полюванням на фасанів". Йому не подобається, що королева тільки механічно відчитує промови, які приготувляють їй дорадники. На його думку, вона також надто багато часу витрачає на кінні перегони.

Якийсь неопанований монархіст, Філіп Варбрідж напав на вулиці молодого лорда і вдарив у лице. Суд засудив його після на одного фунта кари: — 99% англійських громадян не погоджуються з критикою королеви, — сказав йому суддя, — але ці 99% не вибрали вас своїм чемпіоном!

Ще інший — італісець визвав лорда на поєдинок, кажучи, щоб вибрав рід зброї. Лорд відповів, що єдина зброя, яку він посідає, — це парасоль. Італі-

єць погодився на парасоль, під умовою, що матиме честь битися парасолом самої королеви Єлисавети!

В королеви 10 фунтів за багатого. — Журнал "Вумен Сандей Міррор" повідомляє, що королева Єлисавета тримає тепер режим, щоб визбутися 10 фунтів ваги перед своєю подорожжю до Канади і ЗДА. Вона не п'є алкогольних напитків, вистерігається цукру, товщів і мучних страв та п'є тільки чотири чашки плин у денно.

Клопіт Черчіла з дітьми. — Недавно в Лондоні вкоротив собі віку дуже відомий серед аристократії фотограф, Антоні Бошамп, чоловік Сари Черчіль. Подруги не жили з собою вже п'ять років, але не розводились. — Черчіл, що мав стільки успіху в політичному житті, не має надто великої потіхи з дітей. Його донька Діана розійшлася з своїм чоловіком, британським міністром безпеки Данкеном Сандісом, син Рандольф також розвівся з своєю гершою дружиною Памелею. Сара, раніше заки звінчалась з Бошампом, розвелася з музикою і актором Вік Олівером.

ПОЛЬЩА

Курс долара. — Туристичний курс долара у Польщі є тепер 24 злоті, але його дійсна вартість декілька разів більша. ПКО (Польська Каса Оценд-носьці) виплачує кожному польському громадянину по 95 злотих за долара, не питаючись про його походження. На чорній біржі платять за долара по 100, 110, а навіть і 150 злотих. — Обраховують, що кожний ту-

рист, який відвідує Польщу, залишає там 300-400 доларів. У цьому році відвідало Польщу біля 5.000 осіб, які залишили понад 1,500.000 доларів.

За минулий рік видано в Польщі біля 10.000 закордонних паспортів. Охочих виїхати є куди більше: тепер впливає кожного дня біля 1100 заявок з проханням про дозвіл на виїзд.

Не хочуть пити "водки". — У Лодзі застрайкувало 10.000 робітників транспорту, домагаючись підвишки платень. Уряд погодився їм підвищити зарплату від 1 жовтня, але під умовою, що доходи з горілки збільшаться бодай на 15%. Робітникам не сподобалось пити горілку без закуски і почали демонстрації, які прийшлось розганяти слізними газами та сальвами в повітря. — Робітники заробляють тепер у Польщі 700-1100 зл. в місяць.

НІМЕЧЧИНА

Гітлерівські відзнаки. — Західно-німецький уряд дозволив носити відзнаки, одержані за часів Гітлера, якщо тільки нема на них свастики.

Плянували поселити жидів на Мадагаскарі. — Один з документів гітлерівського міністерства закордонних справ, який тепер опубліковано, виявляє глян Гітлера поселити всіх європейських жидів на Мадагаскарі, створивши там їм державу під проводом німецького поліційного губернатора. Це мало запобігти постанню жидівської держави в Палестині. Франція мала погодитись відступити на ту ціль свій острів.

Поселені на Мадагаскарі жиди мали залишитися в німецьких руках "гарантією пристойної поведінки їхніх американських братів по крові."

Спадок числа народин. — У Західній Німеччині катастрофально спало число народжень. Коли на початку цього століття народжувалося в Німеччині річно 33 до 36 дітей на 1000 мешканців, то в 1955 році це число спало до 15,7. Отже тепер Німеччина після Швеції і Англії має найменший природний приріст в Європі.

Рекордсмени. — Німецький суд засудив машиніста і його помічника по рідкові в'язниці за те, що вони вели поїзд з недозвільною швидкістю. Між Зальцбургом і Мюнхеном вони робили по 155 кілометрів на годину. Вміжчасі пасажири мліли зі страху і кільканадцять осіб було поранених клунками, що падали з полиць.

ІТАЛІЯ

Щоденник Муссоліні. — Італійська поліція відкрила у Верцелі десять томів записок, які уважають щоденником Муссоліні. Якесь пані Панвіні вела саме переговори, щоб продати записки закордонним видавцям. Вдова по "дуче", Рахель, і його син Вікторіо кажуть, що Муссоліні справді вів щоденник, але знахідка йому не належить. Тим часом експертиза хіміків і графологів, яку перед закупом провели закордонні видавці, стверджує його автентичність. В щоденнику є чимало критичних заміток про високих фашистських достойни-

ків, а також про Гітлера і його оточення.

НОРВЕГІЯ

Король-патріарх. — 3 початком серпня вся Норвегія відзначала 85-ліття свого короля Гакона VII, що панує ще від 1905 року. Гаслом його життя є: Усе для Норвегії! Гакон не замикається в королівській палаті, а живе з народом: буває на всіх більших народних святах та відвідує міста й села своєї батьківщини, заходячи до хат найубогіших людей. Члени королівського двору залюбки вправляють усі роди спорту, а зокрема норвезький національний спорт — лещетарство. Під час першої світової війни пощастило йому зберегти за Норвегією нейтральність, а в другій — він ставив геройський спротив Німцям і згодом мусів утікати до Англії, звідки повернувся на свій трон щойно в 1945 році.

ПІВДЕННА АФРИКА

СССР і контрабанда діамантів. — Капітан дю Плессіс, який саме покинув службу в південно-африканській поліції, заявив в інтерв'ю із редактором газети "Сандей Експрес" в Йоганнісбургу, що ССРС при допомозі контрабандистів потайки витягає діаманти з Південно-Африканської Унії і з Бельгійського Конга. Досі Союзетський Союз "придбав" собі так біля 400.000 каратів індістрійних діамантів, вартости одного мільйона англійських фунтів. Вся чорна торгівля діамантами йде через одну з держав Близького Сходу.

БЛИЗЬКИЙ СХІД

Советські підводні човни й зброя для Сирії. — Ліванська газета "Аль Сіасса" принесла вістку, що СРСР заключив з Сирією договір про доставку зброї на суму 350 мільйонів сирійських фунтів (біля 100 мільйонів доларів). До сирійського порту Ляттакіє вже прибули дві советські підводні лодки та інші морські одиниці, а також чимало радарних протилетунських гармат та іншої зброї. У польській морській базі Гдиня вишколюється 120 сирійських моряків, а в Чехословаччині 60 артилеристів. Сирія дістала також більшу кількість реакційних бомбовиків "Mir-17". Впродовж чотирьох років Сирія має дістати від Сов. Союзу 650 мільйонів фунтів на економічні цілі у формі позики, яку частинно сплачуватиме своїми товарами. Очевидно, що заключено також "культурний договір", який передбачає обмін студентами, професорами і літературою.

У мусулман також календарний спір. — Незабаром має відбутися міжнародна мусулманська конференція, яка має узгодити календарну систему. Під кінець липня, коли в могоammedан припадає початок нового року, ніхто не знав, чи новий рік уже почався, чи ні. В неділю, 28 липня 80% урядників не прийшло в Каїрі до праці, думаючи, що це перший день місяця Могаррем — початок нового року. Цей думки була обсерваторія Гелуан, що побачила на небі новий місяць. Але не побачили ще його шейхи й улеми з університету Ель

Азгар, які за мусулманською традицією сповіщають про початок року. На їх думку, 1376 рік мав один день більше і 1377 починався щойно 29 липня по заході сонця. Це й спричинило спір поміж астрономами і шейхами. Новий місяць завважають іноколи в одних мусулманських краях раніше, в інших пізніше, — отже це створює непорядок. Традиційний піст рамадан, що повинен початися першого дня дев'ятого місяця, часто починається в одному краю раніше, в другому пізніше.

Клопіт з бавовною. — Сучасна афера позбавила Єгипет західних відборців бавовни: англійських і французьких текстильних заводів. Весь експорт обернувся тепер в бік СРСР, що закупили 60% останнього збору. Частину єгипетської бавовни зчерги, по ціні нижчій від ціни купна, Совети продали західним державам, — мабуть на те, щоб дістати західні дівізи. Але й Єгипет потребує західних дівіз, тому встановив великі премії для тих відборців, які платитимуть за бавовну твердою валютою. Донедавна добрим клієнтом була Канада, але тепер вона відпала, бо дуже доброї якості, і через те дорожча, єгипетська бавовна не витримує конкуренції американської, мексиканської і перувійанської бавовни.

МАЛЯ

Незалежна монархія. — 31 серпня ц. р. Велика Британія визнала незалежність Малаї. Цю подію попередила врочиста церемонія вибору "анг-ді-перту-

"Великий пан Маляї"

ан агонг" (великого пана Маляї), що його вибрали з-поміж себе дев'ять дідичних султанів маляйських країв. Вибраний монарх є не тільки найвищим світським володарем, але й релігійним провідником. Державною релігією Маляї став іслам. — Вибір монарха відбувся за старим маляйським звичаєм: Починаючи від найстаршого, ставлено кандидатуру кожного султана по черзі, поки один з них не дістав перший п'ять голосів. Маляйська федерація залишається тепер як незалежна держава в складі британського Коммонвелту.

КИТАЙ

Протирежимна студентська маніфестація. — У китайському

місті Ганіянґ відбулася маніфестація понад тисячі студентів університету, які вигукували: "Хай живе націоналістичний Куомітанґ!", "Геть з президентом Мао!", "Геть з президією компартії!" і т. д. Негодування поміж студентами були спричинені фактом, що багатьом із них наказано перервати дальші студії і включитися в "продуктивну працю" на заводах та по совгоспах.

Жахливі наслідки повені. — 1000 померлих, 1,000.000 людей без даху над головою і 1,400.000 гектарів затопленої землі — це білянс знищень сьогорічної погени тільки в двох провінціях Чан-Тунґ і Кіан-Су. Повінь пройшла на південь від гір Гаїшан, де колись народився Конфуцій, понад Жовтою рікою, якої води прорвали багато гребель.

ІНДІЯ

Тигр роздирає людей. — В районі Наїні Таль гасає кровожадний тигр, що цього року роздер уже 10 чоловіків і 7 жінок. Влаштовано облогу і вбито інших шість тигрів, але цей людоежерний залишився між живими.

ЯПОНІЯ

Отруйливий риж. — Професор Йошіо Гіама з університету в Токіо заявив, що кількість радіоактивного елементу в минулорічному зборі японського рижу є вдсятеро більшою, як попереднього року. Якщо земля і повітря будуть насичуватися далі в дотеперішньому темпі радіоактивністю, то за два роки споживання не опиханого рижу

стане справжньою небезпекою для здоров'я. В лусці рижу нагромаджуються отруйні для організму первні стронції і цезії.

Тисячі жертв повені. — В наслідок зливних дощів Японію навістила повінь, що коштує життя понад 4.000 осіб; чверть мільйона населення втратило весь свій дорібок.

ВИДАННЯ

"Вершники" на франц. мові. — Р. Занкевич, М. Окутюр'є та Е. Жаке переклали книгу "Вершники" Ю. Яновського на французьку мову. Уривки з перекладу надрукувала нещодавно газета "Леттр франсез", а вся книга вийде у видавництві "Галлімар". Французький поет Люї Арагон написав захоплену критику на твір українського автора, подивляючись драматизм подій, глибину думки і повнокровність образів. Він захоплюється суворою романтикою "Вершників", та його пейзажем, що не служить звичайною прикрасою, а є таким самим героєм творів, як і люди.

Дві сенсаційні появи на амер. ринку. — Населення Америки живе в постійній тривозі перед атомовою війною. Нічого дивного, що ця тема знаходить вислів також у літературі. Ось саме появилася фантастична книжка Невіл Шюта, яка змальовує життя на нашій планеті після того, як атомові бомби знищили всю північну півкюлю й останні люди живуть в ляку перед атомовими хмарами на австралійському континенті. — Сенсацією політичної літератури є щойно видана

книга югославського теоретика Мілована Джіласа — "Нова класа", що її він передав американському видавництву перед своїм ув'язненням. В ній він, залишаючись комуністом, виявляє всі хиби московського комунізму, критикуючи навіть Леніна.

АРХЕОЛОГІЯ

Старовинні візантійські малювали відкрито на стінах у Біні на Чехословаччині. Значці кажуть, що вони походять з VIII або IX сторіччя по Хр.

МОДА

Демонстрація італійської моди в Києві. — Чотири спеціальні літаки відвезли модельок десятих найкращих італійських домів моди і найновіші модні креації до Києва, щоб там влаштувати ревію моди. Такі самі ревії будуть також влаштовані в Москві і Ленінграді. Як один з італійських чоловічих манекнів фігурує у списку Тіберіо Мітрі — колишній боксерський чемпіон Європи в середній вазі (Про всяке!).

КІНО-МУЗИКА-ТЕАТР

Одна з кінових кар'єр. — Актор Гільберт Ролланд народився в 1905 році в Хірагуа в Мехіку, ходив до монастирської школи та мав бути ченцем. Але нагло молодому хлопцеві забалося стати тореадором. Він почав вправлятися в своєму небезпечному ремеслі і мав задовільні успіхи. Виїхавши в 1924 році до Лос Анжелес, він випадково попав до кількох німих фільмів, відіграючи тре-

тьорядні ролі. На нього звернули увагу і він дістав уже велику роль у фільмі "Де Плестік Ейдж". Описля виступив побіч славної тоді Норми Телмедж, а згодом почалась його кар'єра у звукових фільмах. Тепер на світових екранах іде його фільм "Де Миднайт Стори".

Їх поєднала музика! — Еспанський, на весь світ відомий, гіолончеліст Пабло Казальс, якому тепер 80 років, одружився з своєю ученицею, 21-річною Мартою Монтанез. "Людина, яка працює, ніколи не старіється!" — сказав журналістам. Молоде подружжя, зараз по вінчанні, виїхало на музичний фестиваль до Прад у Південній Франції.

Помер Олівер Гарді. — В Голівуді помер в наслідок атаки паралічу, на 65 році життя, широко відомий комік Олівер Гарді, партнер Стан Лореля. Разом вони виступали в двох сотнях фільмів. Ще кілька років тому він важив 300 фунтів, але лікарі порадили йому дієту і після того він сто фунтів втрапив.

Танець і лікарство. — Європу навістило лихо, яке прибуло з Америки: "Рак Н'Ролл". У Копенгазі молодь масово прибула на висвітлювання фільму "Рак ераунд де клак", а по сеансі кинулась у транс і на вулиці, бляюючи авта, будуючи барикади тощо. Поліцаї в неменшому трансі знайшли ритм ударів гумових палиць по спинах і незабаром усе заспокоїлось. Це саме трапилось також у Відні.

Фернандель Дон - Кіхотом. — Продуктор Майк Тодд заанга-

жував відомого французького коміка Фернанделя грати ролью в його фільмі, що буде накручений за текстом славетного роману Сервантеса.

Міжнародний конкурс музичних виконавців. — В днях 21 вересня до 5 жовтня відбудеться в Женеві міжнародний конкурс музичних виконавців. До конкурсу допущено 300 кандидатів: 175 чоловіків і 125 жінок.

МИСТЕЦТВО

Нагороджені українські малярі. — На сьогорічній виставці, влаштованій Об'єднанням Мистців Альберти, наш відомий артист-маляр і графік Іван Кейбан одержав першу нагороду за портрет і третю нагороду за краєвид. 3-поміж молодих одержала дві нагороди учениця студії Юліана Будманюка, Оріся Жмуркевичівна.

Картини Зої Лісовської. — В Мюнхені відбулася в місяці липні виставка картин нашої молоді малярки Зої Лісовської. — Зоя Лісовська (зам. Нижанковська) — дочка українського відомого маляра, народилася у Львові, але малярські студії робила вже за кордоном: в Дрездені, Відні, Лондоні й Римі. Тепер проживає постійно у Швейцарії.

Каплиця Кокто. — Французький відомий поет, драматург, письменник і кінорежисер Жан Кокто, є також талановитим малярем. Жодна ділянка мистецтва не є йому чужою. Ось недавно він здивував мистецький світ цілою каплицею, що її розмалював у місцевості Віллефранш. Сама каплиця старовинна — з XIV ст. він заповнив

усі її стіни рисунками з життя св. Петра, фольклорними мотивами, лініями. Все витримане в блідавих світлих кольорах. При вході він умістив напис: "Увійди, мандрівнику. Залиши поза собою все почуття естетизму. Йшлося бо прикрасити каплицю так, щоб не втрачаючи свого "я", поет стався доступним рибалкам і простолюду".

ІНДУСТРІЯ-ТРАНСПОРТ

Атомовий корабель. — Адміністрація американської торговельної флотії опублікувала сильветку першого у світі атомового корабля, що його спустять на воду в 1960 році. Його величина: довжина — 587 стіп, ширина — 78 стіп; він зможе проїхати 350.000 миль з одним набором атомового "пального".

РЕЛІГІЯ

"Христос печер". — Експедиція мілянських спелеологів (дослідників печер) винесла на гору Палянцоне статую Христа з бронзи, високу на півтора метра, й опісля на своїх власних плечах в акробатичний спосіб спустилась з нею до глибокої на 54 метри печери, вимощеної гігантними сталактитами і сталагімітами. Там покладено статую, що її названо "Христос печер" на постументі із природної скелі. Ця статуя має бути опікуною спелеологів у всьому світі. — Недавно в Італії, в місцевості Камолі, здвижено статую "Христа морів", а на вершці гір Дольомітів (на висоті 4.000 метрів) покладено статую "Христа верхів".

НАУКА Й ТЕХНІКА

Сфільмовано цілу бібліотеку. — Старанням університету з Сен Луїс (ЗДА) сфільмовано 600.000 манускриптів славної Батиканської бібліотеки. Праця над фільмуванням тривала 4 роки. За той час зроблено біля 7 мільйонів фотографій і зужито понад 900 кілометрів мікрофільмової ленти. Мікрофільми будуть зложені у бібліотеці Пія XII при університеті в Ст. Луїс. Фільмування має подвійну ціль: дати американським вченим доступ до рукописів і рівночасно зберегти копію цінних документів на випадок, коли б Ватиканська бібліотека була знищена.

Пластична маса з сталі. — В ЗДА випущено новий матеріал, під назвою девкон, який на 80 процентів складається з сталі і на 20 процентів з пластичної маси.

У початковій стадії цей матеріал має властивість глини. Коли ж до нього додати спеціальну домішку, він застигне, перетворившись у міцну, схожу на сталь, масу. Її можна пиляти, свердлити, шліфувати на звичайних верстатах. Девкон твердіє під водою і не піддається впливу більшості хімічних речовин, масел і розчинників.

Новий матеріал використовують для ремонту різного устаткування, заповнення великих і малих отворів у трубах і резервуарах, для нарощування внутрішніх частин спрацьованих насосів тощо. Ним також можна скріплювати сталь з сталлю, сталь з бронзою, алюмінієм та ін.

До затвердіння, тобто без спеціальної домішки, девкон тривалий час зберігають у відкритому посуді.

Нова лічильна машина. — У Франції недавно стала до ладу нова лічильна машина "Ординатор-704". Машина важить 21 тону, в ній застосовано 30 тисяч германійових тріодів. Вона може "читати" 90 тисяч цифрових знаків за секунду і протягом такого ж відрізу часу робить 5 тисяч лічильних операцій. Запам'ятовувальний прилад здатний "запам'ятовувати" 200 мільйонів двозначних цифр.

Логічне рішення машина робить кожної 24-мільйонної частки секунди. Про швидкість дії "Ординатора-704" можна судити з того, що під час розв'язання проблем наукового характеру результат можна одержати в 10 тисяч разів швидше, ніж звичайним способом.

Висота, на якій не була ще людина. — Американський лікар і директор лабораторії простірної біології, Д. Дж. Сімонс, піднявся на балоні на висоту 102.000 стіп і залишився там довгий час, щоб простудіювати реакцію людського організму на цю висоту. До цього часу найвищим пунтом, який досягнула людина, була висота 96.000 стіп.

Золото в морській воді. — Аналіза виявила, що морська вода в спідних шарах має в собі розпущене золото — одну десяту частину міліграма на кубічний метр. Подекуди, в деяких струях, відсоток розпущеного золота сягає й кількох міліграмів. Досі ще не знайдено способу, як його виділити з води.

Ракети для метеорологічних досліджень. — Західнонімецькі вчені створюють у Бремені керовані по радіо ракети для метеорологічних досліджень. Вони підніматимуться на 50 тисяч метрів.

Після проведення відповідних досліджень ракети спускатимуться на ті самі місця, звідки їх запустили. Коли ракета досягає максимальної висоти, головна її частина автоматично відділяється від хвостової. Потім на обох цих частинах відкриваються парашути. На певній висоті на головній частині починають працювати гвинти, за допомогою яких ракета повертається на землю. В дію їх приводять імпульси установки, що стоїть на місці запуску ракети.

МЕДИЦИНА

Більше дітей вмирає від отруї, як від полія. — Американська статистика виявляє, що пересічно 500 дітей нижче 5 років вмирає там щорічно в наслідок отруєння. Найчастіше діти затрууються аспіриною, пральними порошками, жавелем й іншими продуктами, вживаними у домашньому господарстві. Бувають також застругнення горілкою, парфумами, оцтом і т. д. Батьки мусять дуже уважати, щоб усі такі речі не находились поблизу дитини.

Новий спосіб лікування опіків. — У Чехословаччині застосовують новий спосіб лікування опіків. Для цього тут виготовили спеціальний прилад. Він складається з трьох баночок і бальону з киснем. В одній баночці міститься плязма

крови з вітаміном А, в другій — тисяча одиниць тромбіну і в третій — антибіотики стрептоміцина, пеніциліна або ауреоміцина. Баночки мають пультверизатори, з'єднані з баллоном. За його допомогою розпорошену суміш, що виходить з баночок, наносять на рану. Тут суміш засихає прозорим шаром, який після вилікування опіку можна зняти фізіологічним розчином.

Цей шар для організму є дуже цінним у біологічному відношенні покривом, що послаблює біль і дає лікареві змогу кожного разу оглянути опік.

Застосування нового способу лікування опіків виключає можливість внесення в рану інфекції.

Електронний термометр. — В Англії сконструйовано електронний термометр, який швидко реєструє температуру розплавленого скла та інших промислових матеріалів при високих температурах — від 900 до 1200 градусів за Цельсієм.

Дія приладу ґрунтується на використанні чутливого фотоелектричного елементу. Одержане ним світло від гарячого предмету порівнюється з світлом, що його випромінює спеціальна лампа з вольфрамовою ниткою розжарювання. Результати цього порівнювання потім перетворюються в дані про температуру досліджуваного матеріалу, які записує в градусах швидкодіючий записувальний апарат.

"Радіопілюля". — Недавно в Рокфеллерівському інституті медичних досліджень (ЗДА) спеціалісти по електроніці ра-

зом з медиками продемонстрували "радіопілюлю". Це маленька плястмасова капсула з батарейкою на напівпровідниках і чутливою до тиску гумовою діафрагмою. Прилад призначений для досліджень шлунково-кишкового тракту, головним чином для передавання звідти радіосигналів, які вказують на його стан, а також з метою одержання даних про кислотність і температуру в цій частині людського організму.

Захований у пілюлі радіопередавач являє собою мініатюрний напівпровідниковий осцилятор, який працює на частоті 900 кілогерців, безперервно передаючи протягом кількох годин сигнали. Через антену їх приймає радіоприймач, що стоїть поблизу тіла досліджуваної людини. Частота радіосигналів модулюється відповідно до коливань тиску рідин і газів у травному тракті. За змінами частоти, що їх відбиває осцилограф, лікарі роблять висновки про активність травного тракту.

За допомогою рентгенівського просвічування можна в будь-який момент визначити, де знаходиться "радіопілюля" в шлунково-кишковому тракті. Весь шлях через організм вона проходить протягом двох — шести днів. Для її просування і зупинки застосовують магніти, розташовані поза досліджуваним тілом.

Використовуючи новий прилад, можна спостерігати і внутрішні травні органи, не вдаючись до оперативного втручання чи до рентгеноскопії.

Прилад для вимірювання кількості крові в серці. —

Японські вчені-медики сконструювали прилад для вимірювання кількості крові в серці людини. Разом з фонокардіографом і електрокардіографом він відіграє важливу роль під час діагностики серцевих захворювань.

Новий прилад складається з тонких вінілових трубок, вакуумного насоса, фотоелектричного елемента, апарата для порівнювання кольорів і записувального приладу.

Щоб виміряти кількість крові в серці, кеттер або трубку, наповнену розчином блакитного пігменту, по вені однієї руки доводять до правої камери серця. Забарвлена цим пігментом кров потрапляє в легеневу артерію, звідки її відводить інша трубка, введена в вену другої руки. Колір одержаного зразка крові реєструється за допомогою спеціальної камери і фотоелектричного елемента. Ступінь інтенсивності блакитного забарвлення визначає об'єм крові, що є в серці.

Цим приладом встановлено, що в серці здорової людини міститься від 80 до 100 кубічних сантиметрів крові, або близько половини поємності цього органу.

Конгрес, що не потішив лисих. — У Лондоні відбувся в половині серпня міжнародний науковий конгрес, що обговорював проблеми лисіння. Промовляли численні лікарі. Проф. Ротман з Чикаго опрокинув тезу, мовляв, лисіння — це позначка мужькості. Воно є тільки діlichною прикметою і якщо хочете в сорок років мати на голові волосся, то вибирайте собі — казав — батька з гу-

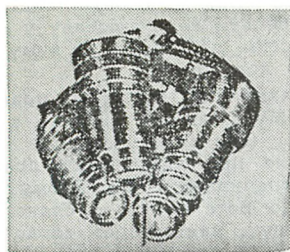
стою чуприною! Англійський науковець, д-р Бурн, сміявся з тих, хто каже, що в шкірі лисої голови є волосся, яке жде нагоди виявитися назовні так, як безробітні актори ждуть нагоди виступити на сцені. Д-р Любов з американської дерматологічної академії радив масувати голову (але не надто сильно!), щоб збільшити циркуляцію крові. Професор Монтаня сказав, що лисіння — це один з виявів старости, яка починається ще перед народженням. Усім, хто витрачає гроші на вські помади, він заявляє, що досі не відомий ще ні один випадок, щоб хтось покрив волоссям лису голову. Єдиною розрадою для лисих — казав — хай буде думка про лисих великих людей — Цезара й Айзенгавера!..

Вода потрібна організмові!

Коли б з організму випарувалася вся вода, яку він у собі має, то тягар тіла поменшав би більш як на дві треті. Щоб бути здоровим, треба достатньо пити, зокрема влітку. Навіть, коли їсться досить овочів і горобини, все ще треба випивати щодня 5-6 склянок плинів (у формі води, чаю, молока, кави тощо).

Ультразвуковий ланцет. —

Професор Дж. Фрай (ЗДА) сконструював ультразвуковий прилад для операції мозку. Прилад складається з чотирьох еипромінювачів циліндричної форми з спеціальними лінзами. Це своєрідний потужний ультразвуковий ланцет. Пучок хвиль, що посиляється одним циліндром, сам по собі не шкідливий для живої тканини. Але в місці, де перетинаються всі

чотири пучки, концентрується велика енергія, що руйнує клітини тканин. Ці пучки можна зосереджувати у визначеному хірургом місці з дуже великою точністю.

На думку винахідника, цей прилад дасть можливість робити операції, які до цього часу вважались неможливими, бо він руйнує хворі тканини мозку, не пошкоджуючи кровоносних судин.

Тяжа в пізньому віці. — В англійській місцевості Горнчирч померла в наслідок тяжі 75-річна жінка. Медицина знає дуже рідкісні випадки, що жінки мають дітей в глибокій старості: в 1766 році народила дитину 72-річна жінка в Англії і 68-річна в Іспанії.

Грипа — подарунок Китаю. — Азійська грипа, що оце до нас підходить вперше появилася в січні ц. р. в Півн. Китаю. Наступного місяця вона була вже в Шангаї, в березні — в Кантоні а в квітні вже нараховувало 500.000 її жертв у Гонконгу. Захворює на неї пересічно 15-20% населення. Смертність дуже мала: .005 на 1000. Вірус цієї недуги викрито ще в 1933 році і стверджено, що він живе в людському організмі не раз цілими десятиріччями

і не розмножується, якщо нема для цього відповідних умовин. Яких, ніхто ще не знає. Які прояви недуги: сильний біль голови (мігрена), біль в м'якулах, загальне ослаблення, висока гарячка. Недуга триває тричотири дні. — Звуть цю грипү також інфлюенцою. Назва пішла з Фльоренції, де вона колись панувала і де люди уважали її наслідком поганого впливу деяких зір (вплив називається в латинській мові — інфлюенція).

НОВИНИ

Заморожений хліб. — 3 початком 1958 року на англійському ринку появиться заморожений хліб. Дослідники виявили, що хліб найліпше зберігається в низькій температурі, бо холода стабілізує вогкість у хлібі та стримує дальше діяння ферментів, які є в ньому.

РІЗНЕ

Суд новітнього Соломона. — Іспанський журнал "Пуебльо" розказує про таку подію, яка трапилася в Пуертас (Саламанка): — Глухо-німий продавав глухо-німому корову, зажадавши за неї 7.000 пезів. Той хто купував, думаючи, що має заплатити тільки 6.000, негайно погодився. Непорозуміння виявилось щойно при передачі грошей. Обидва замахали руками, наче гіндуські танцюристи, — один одному не хотів поступитись. Врешті пішли до наймудрішого в селі — учителя Дон Ное Санчеза, щоб він їх розсудив. Мудрець велів, щоб той, хто купував корову, подав

йому 6.000 пезів: — Це те, що ти хотів заплатити? — Глухонимий притакнув. Тоді учитель вийняв з кишені своїх 1.000 пезів, додав до тих 6.000 і дав другому глухонимому, кажучи: — А ось тобі це, що ти хотів дістати! — Але в обидвох глухонимих була своя амбіція. Один не хотів брати від учителя грошей, а другий мерщій пхав у його руки свою тисячку. Отже в учителя в руках знайшлося 2.000 пезів. Тоді він дав обидвом глухонимим по 500 пезів, своїх 1000 пезів заховав у кишеню і всі три вдоволені пішли до ресторану, щоб залишити щасливо довершене діло.

Листи для Гітлера. — Гітлер і досі дістає щоденно чимало листів. Вони приходять передусім з Індії та з арабських країн. Берлінська пошта наліплює на них напис: "невідомий" і висилає назад надавцеві. Приходять також листи для Герінга і Гебельса.

Цим разом потерпів фриз'єр. — У фриз'єрнях жертвами бувають завжди клієнти. Але в італійському містечку Грізолія сталося навпаки: Достойний "фігаро" Сальваторе Сервідіо голив власника сусідньої каварні Джіозеппе Новеліса. Голячи, говорив та вимахував руками й ногами. І ось штовхнув свого клієнта саме в те місце, де лежала в кишені заряджена пістоля. Пролунав постріл і бідний "фігаро" скрутився, поранений в ногу. Шляхетний Джіозеппе із наміленим обличчям вискочив на дорогу та скрився перед поліцією.

Асекують собаки. — У Нью-Йорку засновано нове асекуючає товариство, що обез-

печує тільки собаки. Можна обезпечити кожну собаку у віці 6 місяців до 9 років на суму до 5.000 доларів.

Незвичайна драма в пралісі. — "Мисливський Вісник" з Уганди (Південна Африка) повідомляє про незвичайну драму, яка трапилася в звіринному світі: До рота сплячого слона заліз щур, який через горло дістався до легенів звірини і там, налякавшись, перегриз артерію звірини. Звалившись на землю, слон задусив мале слонятко. Так то малий щур вбив двох слонів.

Бувають комплікації. — До касового віконця в монреальському банку "Роял дю Канада" підійшов молодий чоловік і подав молоденькій Ріті Калісіс чека, на якому було написане "Тільки без шуму, бо розчавлю тобі голову. Швидко гроші в мішок!" Біля цього стояла цифра — 3.500. Дівчина перчитала записку і впала зомліла на землю, а бандитові залишилось тільки втекти з порожніми руками.

СПОРТ

"Україна" — чемпіон Квебеку. — Український монреальський клуб здобув чашу провінції Квебек і буде змагатися з першунами інших провінцій за футбольний чемпіонат Канади.

Жінка переплила Ля Манш. — Грета Андерсен, 30 років, переплила Ля Манш (22 милі) в часі 13 годин і 55 хвилин.

Вперше негр чемпіоном світу в боксі. — Вперше в історії спорту чемпіоном світу у вазі

"пера" став негр — Гоган "Кід" Бассей, що в паризькому Спортовому палаці переміг дотеперішнього чемпіона Шеріфа Гамію.

Рекорд бігу на 1.500 метрів також побитий. — Чеський змагун Юнгвірт побив світовий рекорд бігу на 1.500 метрів у сенсаційному часі 3 м. 38 с. (1/10). — Попередній світовий рекорд у цій самій конкуренції мала трійка фіндляндців, що всі три осягнули час 3 м. 40 с. (3/10) і тишилися своїм рекордом всього тільки 24 години!

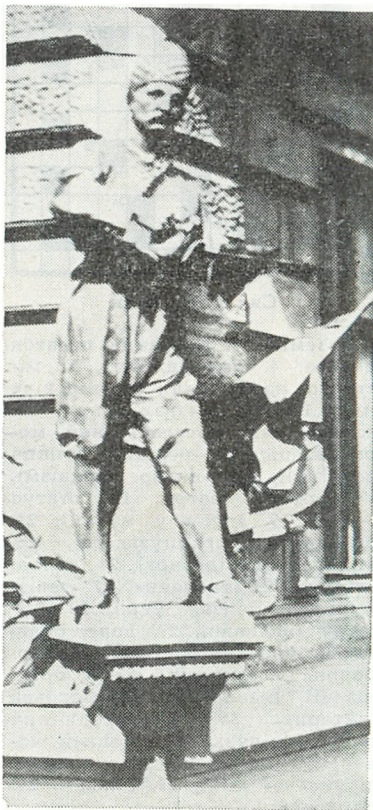
ВІДГУКИ

Першу каварню у Відні відкрив таки українець! На нашу статейку "1500 років п'ють люди каву" ("Ми і Світ", ч. 40), в якій ми висловили здогад, що "Франц Юрій Кольчинський" (так подане його прізвище у французьких джерелах), був українцем, ми дістали таке висношення від Всеч. о. Миколи Баранецького із ЗДА:

Основником першої в західному світі каварні був українець Франц Юрій Шелестович-Кульчицький. Він народився в Кульчицях біля Самбора (Зах. Україна), згодом попав у турецьку неволю і там навчився турецької мови, що придалася йому під час облоги Відня 1683 року. Коли Собеський, разом з козаками, готувався до бою, Кульчицький, перебравшись за турка, підкрався до ворожого табору і там вивідався, де найслабші турецькі місця. Це вирішило перемогу. З вдячності цісар Леопольд подарував Кульчицькому всю каву з по-

кинутого турками табору, яку навчився він приготувати ще в турецькому полоні. Тоді то Кульчицький відкрив у Відні першу каварню при вулиці, що й досі зветься "Кульчицкі Гасе". На розі каварні вдячні віденці поставили йому пам'ятник, якого фото ось тут поміщуємо (фото зняв наш мистець Святослав Гординський).

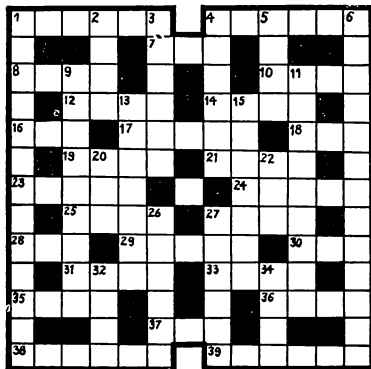
До кінця існування Австрії

всі Кульчицькі, що служили в армії, завдяки своєму славному предкові зазнавали особливої пошани. В галицьких підручни-

ках німецької мови за Австрії було про нього оповідання, а в Музею Бойківщини в Самборі переховувався його портрет.

ХРЕСТИВКА

Склад А. Вовк

Поземно: 1. Врубаний шматок дерева, 4. ожеред, стіг, 7. містечко на Поділлі, 8. чоловіче ім'я, 10. вулик (зах. укр.), 12. ковчег, 14. португальський мореплавець, що перший доплив до Індії, 16. ліжка (архаїзм), 17. артист театру, 18. статус —, 19. звуки у музиці, 21. рівень (з французького), 23. линва (род. відмінок), 24. холод, студінь, 25. тиснення, 27. залізничні рейки (зах. укр.), 28. бог вітру (навпаки), 29. доля, судьба, 30. частина обличчя, 31. скорочена назва укр. амер. організації (навпаки), 33. морська ліхтарня, 35. атмосферичний опад, 36. вузький і довгий човен, 37. скорочення назви амер. літунської лінії, 38. плазун, 39. наркотик.

Доземо: 1. Наука про викопні рослини та тварини, 2. легендарний перший літун, 3. легкі, клубчасті хмари, 4. один із амер. стейтів, 5. скорочення назви укр. організації молоді, 6. композитор стрілецьких пісень, 9. упорядкований збір карток, 11. ласощі, присмак, 13. гра в карти, 15. амер. стейт, 20. рід комах (мн.ч.), 22. крутіж, 26. пальто, плащ, 27. китайський музичний, ударний інструмент, 32. ляпас, 34. кітва.

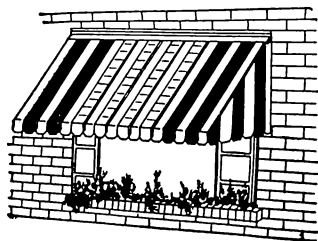
РОЗВ'ЯЗКА ХРЕСТИВКИ З Ч. 40

Поземо: 1. Меч, 4. Еос, 5. Йосиф, 8. ора, 9. ти, 10. комета, 11. торба, 12. Говерля, 13. Озів, 14. мур, 15. не, 16. рів, 17. гусак, 19. так, 22. Янгол, 24. нам, 26. су, 28. аул, 29. чуб, 31. коц, 35. оклик, 37. раб, 39. Десна, 41. лоб, 43. аб, 45. зоо, 46. миро, 47. Тегеран, 49. геній, 50. оратор, 51. По, 52. кнк, 53. качан, 54. Аза, 55. атом.

Доземо: 1. Мотор, 2. ерозія, 3. чарівна, 4. ета, 5. Йов, 6. омен, 7. Серет, 10. коран, 12. Гус, 14. мул, 17. голод, 18. качка, 20. ас, 21. К. У. К., 23. гук, 25. мул, 27. тур, 30. билинка, 32. ха, 34. Цезар, 35. оно, 36. Корінт, 38. багач, 40. сон, 42. бойко, 44. бета, 47. ток, 48. ера, 49. Гоа.

KOOL LITE ALUMINUM AWNING COMPANY

176 Norseman St. — Toronto 18, Ont.

виробляє з алюмінієм

різноколірові дашки (криші)
над вікнами, дверми, літними
верандами, виставовими вік-
нами і т. п.

Ці т. зв. **Awnings and Canopies** на бажання заінтересованих можуть бути трьох родів:

- 1) **постійні**, що не рухаються,
- 2) **рухомі**, що їх можна відкривати і закривати, і
- 3) **рольовані**, що їх можна піднімати та спускати.

За інформаціями та зі замовленнями звертатися до співвласника цієї фірми **п. І. Лещинна**.

Телефони:

Бюро: RO 7-1441
BE 3-3121

Мешк.: RO 6-4613

КАЖУТЬ:

Штурм, Марконі й Левіс,
Тавропульос, Лещинські й Дейвіс
І земляк наш Петро Кучер,
Що найкращий — це хліб "ФЮЧЕР"!

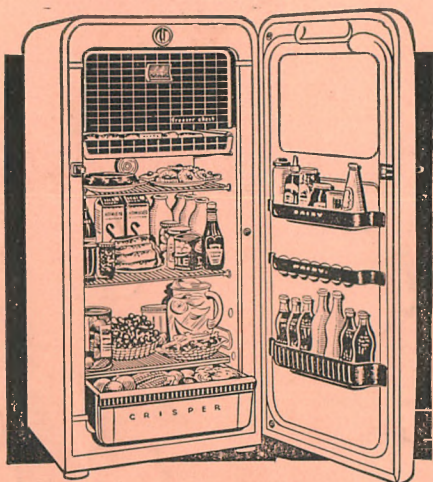
УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ

"БУДУЧНІСТЬ"
"THE FUTURE BAKERY"

735 Queen St. W. Toronto, Ontario

KELVINATOR

СЛАВИТЬСЯ НАЙКРАЩИМИ ХОЛОДІЛЬНИКАМИ

— Правди діти ніде,
Скільки марне іде:
І молока й товщі,
Гори м'яса й борщі...
— А ви в "Альфу" зайдіть
Й холодильник купіть!

ЦЕЙ МОДЕЛЬ, ЩО В НЬОМУ МОЖНА ПРИМІСТИТИ ВИ-
ГІДНО 51 ФУНТІВ ХАРЧІВ, КОШТУЄ ТІЛЬКИ 210 ДОЛЯРІВ.

Всі роди холодильників цієї та інших фірм дешево та на
догідних умовах знайдете в

ALPHA FURNITURE CO.

735 Queen St. W., Toronto, Ont.

Tel. EM 3-9637